

EESTI PÄEVA- LEHT

ESTNISK DAGBLADET

Laupäeval, 3. juunil 1972

Nr. 41 (3729)

14. aastakäik

Diskussiooni- rohke Eesti Maja koosolek

Stockholmi Eesti Maja aktsiaseltsi peakoosolek toimus reede, 26. mail. Koosolek venis pikaks ja sellel peegeldusid maja ostuhinna küsimus, samuti tüürid maja asuvatele organisatsioonidele ning seltskondlike ruumide kaustajatele, mida peeti liiga kõrgeiks. Koosolek kulges soliidse rahulikkusega, kuigi tõsteti protestihääli, et juhatuse tegevusaruande ühes lõigus on peetud vajalikkus konstateerida, et maja ostusumma polenud realistlik, et see peegeldub majandusresultaadis, ja et ostuleping ei ole koostatud ostja seisukohalt vaadates rahuldavalt.

Vanematkogu esimees Elmar Anderson tegi esildise, et see passus tegevusaruandest kõrvaldades, kuna eelmine juhatuse on peakoosoleku otsusoga vabastatud vastutusest. Juhatuse esimees kiitis, et mingit vanade asjade üleskerkimist pole mõeldud, kuid majandustulemuse põhjusi oli vaja motiveerida.

Koosolekut juhatasid kordamisi Valter Soo ja Leo Urm, protokolliis Karl Männi.

Koosolekul oli esindatud kokku 2049 aktsiat, konstateeris mandaat-komisjon, kuhu kuulusid Volrad Päärn, Evald Särg ja Juhan Okasmaa. Neid aktsiaid olid isiklikult

esinemas 79 aktsionäri, kes ühtlasi esindasid 295 isiklikku aktsiat.

Ühe isiku käes olev suurim voituete arv oli 135. Hermann Kannu nõudel loeti kohaolevate aktsionäride nimestik ette, nimetades kui palju aktsiaid keegi esindas.

Vanematkogu esimees Elmar Anderson esimese sõnavõtjana aruanne te küsimuses konstateeris, et aruanne on muudu meeldiv, kuid ta ei leppinud passusega, mis sisaldas kaudset kritikat maja ostnud eelmise juhatuse vastu. Ta ütles, et see võib kujuneda mingiks "arveteoien-damiseks", mis ei ole maja huvides. Ta esitas kirjaliku nõudmise, et passus kustutatakse. Ta leidis veel, et tekstis märgitud 50.000 kroonist piudujääki on raske leida arvulises aruandes ja küsis, miks üks kord on seisnud kasutamata ja tühi.

Ed. Pruuli leidis samuti, et kritiseerivat lõiku poleks vaja, kuna eelmine juhatuse vabastati peakoosolekul vastutusest.

Eesti Maja juhatuse esimees Mee-mo Trepp rõhutas, et ka tema ei pea vajalikuks enam vanu asju puudutada. Mis puutub puudujääki, siis sisaldab see puudujääki hoone kühikutudes, mis on seoses maja enda sisetulekutega ja väl-jaminekutega.

Kuigi nüüd luba on saadud kasu-tamata oleva korruse kasutusele võt-miseks linnavalitsuselt, tuleb, ka tu-leväl raskel arveldada puudujääkiga. Juhatuse arvestuste kohaselt saavu-tatakse maja majandamises balans altes 1973. Ta ütles, et ta ise on veendunud, et maja eest maketi Hi-ga palju — selles rajoonis on 33 ma-ja müüdnud ja võimalus on hindasid võrrelda ja analüüsida.

Paraku oli eestlaste vastaspool osul koosnev professionaalsetest hangeadajatest. Tuleb fakte esile, mida ei saa lahendada ilma koh-tuta.

Herman Kann kirjeldas maja ostu ja avaldas kahetsust, et juhatusele need, kes teadsid, et hoone oli va-rem odavamalt müügil (1,9 milj), vas-tavat informatsiooni ei annud.

Endel Koppel leidis, et enam ei ole mõtet neid ostu asju arutada. Maja on ootatud ja asi sellega. Küsimus on, kuidas seda majandada.

Peale seda diskussiooni otsustas koosolek kinnitada juhatuse poolt Järg. lk. 2.

Kogu eesti kooli pere!

Eesti Päevalehe fotograaf Ruho Tippo kogus kevadpäikesse kooli õuel kogu Stockholmi eesti algkooli pere, kes spurdivad suvevaheaja poole.

Käbi Laretei USA ülikooli professoriks

Käbi Laretei läheb septembris õppejõuks USA-sse, kus Illinoisi üli-kooli muusikafakulteti, üks suurimaid maailmas, on teda kutsunud üheks aastaks külalisprofessoriks. USA-s nimelt on muusikaline ette-valmistus sageli ülikoolide juures ja on võimalik saavutada ka tea-duslikke kraade kuni doktorini välja muusikas.

Käbi Laretei tehti ettepanek Il-linoisi ülikooli poolt telefoniteel ja hiljem sai ta Pariisis kokku ülikooli esindaja Suleiman Stravinskiga, kuulsal komponistil Igor Stravinski pojega, keda Käbi Laretei tema elu-ajal õppis tundma.

Nagu Käbi Laretei ütles, on pakkumine meelitiv nii sisuliselt

kui majanduslikult ning tõenäoli-selt võtab ta selle vastu, eriti kas seda saab kombineerida kontserti-dega Ühendriikides.

Tal on nimelt seal juba varem kontrakteeritud rida esinemisi ja esi-mene esinemine toimub juba 9. juu-nil Chicagos. Sel puhul sõidab ta ka Illinoisi, et sõlmida lõppkokkulepet.

Professoriks USA-sse.

Massmõrv Tel Avivi lennuväljal

Kolm jaapanlast panid Tel Avi-vi lennuväljal toime massmõrva, tulistasid automaatrelvadest oote-ruumis viibivaid süütuist reisijaid. Vähemalt 26 inimest sai surma ja umbes 70 haavata.

Pärast antantsi surmas üks jaa-panlasist end käsigranaadiga, teise tulistasid surmuk. valvuris ja kolmas võeti vang. Tegemist on isikutega, kes kuuluvad nn. "Punasesse ar-meesse", mis on üks Jaapanis tegu-sev ekstreemistorganisatsioon. On tea-da, et jaapanlased olid saanud välja-õppe Liibanonis, Palestiina-gerilla laagrites. Mitmete Israeli-vaenulike araabia riikide massimeedias teatasid pärast massmõrva, et "tegumist oli õnnestunud operatsioonia". Välis-vaatlajad Tel Avivis on üsna kind-lad, et Israel varu võ hiljem teos-tab kättemaksuaktsiooni ühel või tei-sel kujul. Jaapani valitsus võtab en-da peale "moraalse vastustuse" ja lu-bab ohvrite omakseid hüvitada.

Lätis on vähem kui 100 liivlast

N. Liidu rahvaloenduse andmete järgi on Lätis nüüd vähem kui 100 liivlast, kellele esivõimad asusid 11. ja 12. sajandi lõpki Riia-lah rannikult.

Sellele võime lisada, üteldakse "Karjalan Heimos", et üks meie aja-kirja lugejaid sattus viimase Eesti suurel laulupeol istuma pingile, mis oli reserveeritud liivlastele. Ta võis seal edasi istuda, kuna rahvas sai teada, et ta on soomlane. Ta kohtas siis seal ka grupi liivlast. Ühel nen-det oli kauneid mälestusi Soomest ja ta avaldas soovi, et tahaks veel-kord Soomet külastada. Seejuures aga selgus, et liivlastel on tänapäeva Lätist täiesti võimatu Soome pääse-da.

Reuter Eesti Päevadest

Reuteri teadete-agentuur, vana-maid maailmas, saatis oma regu-laarres uudiste-teenistuses kogu maailma ajalehtedele, radio- ja televisiooni-jaamadele teate ülemaa-lismete Eesti Päevade toimumise-st käesoleva aasta juulikus Toronto-s, Kanadas. Reuteri teade ilmus ka paljudes ameerika ajalehtedes.

KOITJÄRVE
NOORTELE
TALLINN
sihtkoha GÖTFORS
POSTINUM 528427

METSAKODU
UUDISMAA

POSTIARVE 694771 FALKÖPING

VABAÕHUPIIRKOND EESTI
SKAUTLIKELE NOORTELE

Sai surma
kokkupõrkel
liinilaevaga

Möödunud nädala reede õhtul juhtus Kummelnäsi lähedal merel õnnetus, mis lõppes 72-aastase eest-lase Oskar Pärna surmaga.

Oskar Pärn, kalur Salsjö-Boos, sõu-dis oma paadiga kella 18 ajal mere-le, et kaevõrku välja panna. Tema paadile sõitis peale saarte vahel ühendust pidav reisijalaev "Vax-holm". Pärn kukkus merre ja uppus. Kadunud jääb lähemast omaksetest leinama abikaasa ja öde perekonna-ga.

EPL 3. juunil 1972

Leek pole kustunud

Seoses 17 läti kommunisti protestikirjaga venelaste venestamiskatsel vastu avaldas Moskva kultuuriajaleht Literaturnaja Gazeta mitte kaitse tagasi õle leedu vana kultuuritegelase kirja, kes m.b. ütles: "Ma võin kirjutada Nõukogude Leedu venelastele, et meie maa ei ole kunagi olnud nii leeduline kui just praegu. Venelastega, nii nagu teiste rahvustega meie mitmerahvuselisel maal, on leedu rahvas ühendatud tugevate ja purunenematute sidemetega".

Kaunase sündmuste taustal ei ole see idülliline pilt tõeline ja veendunud, et apphüüdi Lätistki oli autentne ja kaugegiti mitte "emigrantuse võitsing", nagu seda Moskva poolt väideti. Avalikud demonstratsioonid end. Leedu pealinnas, lätlaste apcl jne. näitavad, et balti rahvad peavad üle piiri vägivalt sisse tulnud okupante soovimatult elendiks ja otsestelt rõhujaiks ning vabaduse roovijaks.

Seda konstateerivad Leedu rahutusi kommenteerides üksmeelselt ka lääne ajalehed eriti esile tuues, et protesteerijaks ei olnud mitte vanad ja "iseseisvusega" inimesed, vaid noor, nõukogude korras ja kasvatatus võrnuud generatsioon. Vabaduse leek ei ole järelkult kustunud.

Mõnedes kommentaarides on avaldatud arvamist, et Eestis, Lätis ja Leedus on alles viimasel ajal natsionalism tugevnenud, samuti ka Ukrainas Valge-Vene maal, Gruusias jne. See on vildak sellepärast, et nendel aladel ei ole kunagi rahvuslusest teadvusest puudu olnud, küll aga on terrorivahendid selle mahasurumiseks olnud nii efektiivsed, et igasugune rahvuslik opiniooni avaldamine osutus otse nende rahvaste eksistentsi ähvardavaks. Nõukogude Liidus on ju olemas mitmeid näiteid tervete rahvaste totaalset karistamisest küüditamisega ning hajutamisega, mida isegi pärast Stalinit avaldatud äärmistega pole kunagi heaks tchitud, kuigi üks osa nendest elasid kannatused üle ja jäid ellu.

Mis puutub Balt. rahvastesse, kes sattusid venepoole okupatsiooni alla alles seoses viimase sõja eelajainust, siis on nende rahvuslik eneseteadvus olnud muutumatu ja tugev. Kuigi terror on teinud võimaliku oma mõtte avaliku esitamise, on need rahvad tugevalt sisemiselt kokku hõidnud.

Või nagu Svenska Dagbladet seda formuleeris: "Sovjeti parteiliidritel on muidugi võim käes maha suruda nii need kui tulevikus sedaliki demonstratsioonid. Kuid unistust vabadusest — nii poliitiliselt kui usuliselt — ei suuda nad ilmselt purustada ei Baltikumis ega ka teistes N. Liidu osades."

Ka Expressen tõstis esile, et "venestamispoliitika ei ole olnud ette nähtud efekti. Rahvuslik teadus on pigem tugevnenud vene rühumises ja lisab: "Rahutused Leedus näitavad, mil me massilise rahulolematuse valitseb näiliselt rahuliku pinna all. Rahutused olid loogiliseks väljapurskaks ja kindlasti järgnevad uued protestid nii Leedus kui teistes Nõukogude poolt rõhutat riikides".

Kaunase sündmuste taustal pais-
tavad nüüd Literaturnaja Gazeta tel-
limisartikkel väiraga, et okupeeri-
tud Leedu on vabam ja leedulise-
m kui kunagi varem, vaid äbariku
naljana. Leedu vabadusleek ei ole
kustunud!

KLA

VÄLISKOMMENTAAR

MEELITAMINE RAHUGA

Saksa Liiduvabariigi lepingute ratifitseerimine Nõukogude Liidu ja Poolaga ei peaks põhimõtteliselt tähendama midagi muud kui praeguse poliitilise olukorra tunnustamist Euroopas eksisteerivate piiridega. Kaugemas perspektiivis on aga mõlemad lepingud ühtlasi eeldused "suhete normaliseerimisele". Saksa Liiduvabariigi ja idabloki maade vahel. Iseloomustav selles mõttes on eriti Saksa-Nõukogude leping, mille eesmärges artiklis kõneldakse vajadusest sõlmida rahvusvahelist rahu ja mõlemad pooled kinnitavad oma soovi arendada suhte normaliseerimist Euroopas. Teises artiklis töötavad lepinguosalised, et tülisüüsimusi peab lahendama rahulike abinõudega, lähtudes Liidunud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja sätetest. Kolmandas artiklis kõneldakse euroopa riikide territoriaalse puutumatuse respektseerimisest, kaasservatud Oder-Neisse liini Poola läänepiirina. Lõpuks, neljandas artiklis üteldakse, et leping ei muuda midagi riikide vahel varem sõlmitud bilateraalses või multilateraalses kokkulepetes.

Moskvas 1970 austusis allakirjutatud lepingule järgnes vähe hiljem umbes samasisesse lepingu sõlmimine Poolaga. Kuidas Nõukogude juhtkond mõlematele lepingutele vastas, selgus peatselt nelja endise sõjajäälase, Nõukogude Liidu, Ühendriikide, Suurbritannia ja Prantsusmaa vahel alanud läbirääkimistest eesmärgiga leida kokkulepet Berliini

küsimuses. Tehing tuli toime 1971 sügisel, kuid siis tegi Moskva testavaks, et tehing ei või järese astuda enne kui Saksa-Nõukogude ja Saksa-Poola lepingud on Lääne-Saksamaa liidupaeva poolt ratifitseeritud. See oli poliitiline manööver, kus Moskva kasutas õrna Berliini probleemi kangina "kahe saksa riigi" rahvusvaheliseks tunnustamiseks Saksa-Nõukogude lepingu vaimus, mille kohaselt olemasolevad piirid olid kuulutatud "puutumatuks".

Berliini tehingust lähtudes said siis mõlemad saksa riigid ülesandeks seavutada omavahel kokkulepe suhte korraldamiseks nõnda, et lääneberliinlastele avaneksid võimalused nii Ida-Berliini kui Ida-Saksamaa külastamiseks, samuti kui liiklemise korraldamiseks Lääne-Berliinist idasaksa territooriumi kaudu Lääne-Saksamaale ja vastupidi. Läbirääkimised kujunesid visadeks ja aegadonduvaks, mispärast N. Liit oli muuseas sunnitud avaldama survet oma Ida-Saksa sulastriigile, kuna Berliini tehing oli sisuliselt seotud Saksa idalepingute ratifitseerimisega liidupaeva poolt. Moskva sõna kueldes tegi Ida-Saksa valitsus teatud järeleandmisi nõnda, et saavutati kokkulepe, mille järgi läänesakslastele avanes juba mõeldud kevadpühade ajal hulgaiselt võimalus külastada sugulasi ja tuttavaid vabalt üle lihtsasti turistidena seal ringi sõita. Väärisk aga märkimist, et reisele teatud hõlbustamine on siiski jäänud rohkem

ühepoolseks, sest idasakslaste reismise võimalused läände on endiselt jäänud harukordseks.

Nõukogude seisukohast on Berliini tehingul koos Moskva ja Varssavi lepingutega otsustav tähendus eeltoona n.n. Euroopa julgeolekukonverentsi kokkukutsumiseks, mida Kreml on haudunud üle vile aasta. Läänemaailma meelitamine rahuga on olnud vene kommunistliku partei juhi Brezhnevi kõige tähtsamaks poliitiliseks eesmärgiks samal ajal, kui ta ise on hakanud üha rohkem silma paistma N. Liidu ainuvalitsejana. Tema tõusu märgivad läbirääkimised Saksa liidukantsleri Brandtiga ühenduses Moskva lepingu väljatöötamisega, reis Prantsusmaale president Pompidou külastuse ja viimati tema isiklik kirjavahetus Ühendriikide presidendi Nixoniga seoses tipphoosiga Moskvas. Paljukõneldud "kollektiivset juhtumist" N. Liidus pole tegelikult midagi järele jäänud.

Ühauga Saksa idalepingute ratifitseerimisvaidlustega Bonnise ilmus Seevald-kirjastuse väljaandl Stuttgartis saksa tuntud poliitiku Heinrich Windeleni sulest raamat "SOS für Europa". Faktiliste andmete teetudes süüdistab autor idalepingute teotajaid poliitilises vastutuspuuduses, osalt isegi konspiratsioonismis tules kasuks Moskva maailmarevolutsionistlikele üritustele. Meelitamine rahuga on rahvusvaheliseks hädasignaalks Euroopale.

A.K.

Eesti Maja majandus

Algus lk. 1

esitatud bilansi ja vabastas juhatuse vastutusest.

Ka esimese Meemo Trepp leidis, et ei ole põhjust enam arutada, kas ost oli hea või halb. Ta rõhutas, et eestlaste oma raha ei kanna üheksitehase perioodil rendist, kuid selle juures kapital ei vähene, kuna maa ja tulud katavad kulud. 1973 on majandus juba täiesti tervel alusel.

Leopold Post tundis huvi ümberehituste teostamise vastu järgmisel majakorraldusel ja pani südamele, et oldaks kokkuvõttekud.

Esimese Meemo Trepp vastas, et 75 protsenti tööstest on senini teostatud vähepakkumisel ja ainult 25 protsenti mitte, kuna tegemist on olnud eritööstega. Samuti toimub see ka tulevikus.

Jüri Poska, riikides Eesti Komitee, Posti ar. õigikriku ja Eesti v. luteri kiriku Stokholm'i koguduse n'nel ühiselt, õnnitles juhatust ümberhitamise loo samisel, kuid leidis, et esindatavatele organisatsioonidele, kes kavatsevad Eesti Maja asuda, on kalkuleeritud üür — 130 krooni ruutmeetrikt aastas — liiga kõrge. Üür esiti asutustele ei tohiks tõusta üle 100 krooni.

Esimese Meemo Trepp vastas, et Eesti Maja eelarve tasakaalustamisega on asi samuti nagu riigipäeval: kui nõutakse sissetulekute vähendamist, tuleb näidata, kust tuleb raha puuduajagi katmiseks. Seda aga ei ole kussagil tulemas.

Vambola Hurt leidis, et eesti maja juhatuse ülesanne seisneb majandusliku tasakaalu loomises. Isesest on siis, kui peakoosolek lubab juhatusele Eesti Maja majandada pidevat puuduajagiga, s.o. et need kaetakse aktsionäride kapitalist. Kuid siis ähvardaks mõne aastaga pankrott.

Esimese Meemo Trepp vastustas kuulajaid, et maja üüride osas on ka teisi huiatsioone, näit. küsib Hysrennand, kui taotleks korteriüüride tsemtist, mis kortorite üürid on tagasi hoitud. Samuti on huvitatud maja majandamisest krediidilised andmise otsustajad. Loomulikult ahab ka juhatust, et üüride eestlastele oleksid võimalikult soodsad, kuid

kõigepealt tuleb otsad majanduses kokku seada.

Vello Münd avaldas kartust, et eesti organisatsioonid ei ole võimalised maksna määratud üüri. Kui eestlased ei üüri, kas saan siis ruume üürida välja ka teistele?

Esimehe vastus oli, et teoreetiliselt takistusi ei ole. Voldemar Kiviale leidis, et juhatust vaatab asja realistlikult nende ressursside piirides, mis majal on.

Madis Parre tõstis küsimuse, kas aktsionärs peab olema Eesti Maja omanikuna tulutoov ettevõtte või ideeine selline.

Valter Soo vastas, et EM aktsionärs on seaduse järele sunnitud asja ajama majanduslikust seisukohast lähtudes. Kuid nagu siiani, võetakse ka tulevikus alati arvesse ideelisi seisukohti.

Meemo Trepp rõhutas veel kord, et juhatust on asetanud üüril nii maldale kui võimaldub, et osi kokku saada. Eesti Maja juhatust võib loomulikult kõik soovivadused teatavaks ja püüab nendega võimaluste avanedes arvestada.

Koosolek kinnitas aruande. Järgmisena tuli arutusele Elmar Andersoni ettepanek ühe lõigu kustutamiseks tegevusaruande kirjeldusest, kus puudustatakse maja hinda.

Voldemar Kiviale leidis, et seadusekohased kinnitamisid on juba tehtud, seadus muud otseusid ette ei näe. Ta kinnitas, et ta sumpatiga suhtub Elmar Andersoni ettepanekusse, kuid leiab, et puuduajagi põhjus on liiga motiveerida, nimelt, et miks rendisestulud on ktsnnd puuduajagi. Ta leidis, et hääletamisel küsimuses ei ole vaja — "Teeme oma moraalised järeldused ise". ütles ta, ka Edgar Pärli leidis, et juuridilisel on asi nii kuigi muudu oleks ju huvitav näha, kuidas hääletus läheb.

Elmar Andersoni konstateeris, et muidugi ei ole hääletamine seaduse seisukohalt vajalik, ent kui koosolek peab passust sobimatuks, siis võib ta seisukohale avaldada.

Vambola Hurt tegi ettepaneku H. sda hr. Andersoni esildis protokolli.

Hr. Post nõudis aga hääletamist. Laeti ringi käima seisukohade re-

gistreerimiseks nimetäri, kus kustutamiseõnde pooldajad registreerisid oma hääled. Kustutamist ei toimunud, kuna nimekirja ei olnud vajaliku hääletamust.

Vallmistele asudes tegi dr. Karl Kooli ettepaneku suurendada juhatust senisest 7-mlt 9-le. Ta soovis näha mõnd naiseseindajat juhatuses. V. Kiviale tegi ettepaneku jätta arv endiseks. Hääletamisel võitis viimane seisukoht — 1162 häälega otsustati juhatust jätta 7-liikmeliseks 5 asemikuks. Dr. Kooli ettepanek sai 764 häält.

Järgnenud juhatuse valimistel valiti jagasi vanusega välja langenud juhatustiliikmed Boris Gorman ja Alfred Vahtra (114 ja 1063 häält).

Teised esitatud kandidaadid olid Jüri Poska, Rein Tarmel ja Lea Trepp. Juhatuse asmeteks valiti Hjalmar Arendi, Viktor Ermus, Harald Sepp, Rein Uustal ja Siim Sease (uus). Kõik on valitud kolmeks aastaks. Revisjonikomisiooni valiti tagasi Kaarel Sõmermaa, A. Kompus ja Ed. Ttus.

Läbirääkimiste alla juhtis Annus Estra tähelepanu sellele, et eesti maja seltskondlike ruumide üür osutub kõrgeks, võrreldes teiste seltskondlike ruumidega, kuna toit ja üür arvestatakse eraldi. Leopold Post pidas vajalikuks, et esetelektuid suurendataks ruumide üürimisega ka väljaspoole eestlastekonda, kui need juhtuvad olema vabad.

Esimese Meemo Trepp kinnitas, et need probleemid on juhatusel teada ja asja püütakse parandada selliselt, et suurem läbikäik võimaldaks odavamalt kindu.

Lõpuks võitis pikemalt sõna Herman Kann, kes avaldas soovi, et võlutuste kehtivuse aega tunduvalt vähendataks ja selliselt, et igaks koosolekuks tuleks võtta uue volitused. See aga oleks järgmise peakoosoleku asi.

Asjajaja direktor Boris Gorman ütles, et küsimus võetakse teatavaks ja palus kõnelejat oma ettepanekut teha järgmise peakoosoleku jaoks. Sellega lõppes kolm tundi kestnud koosolek.

EK kooli toimikond

Eelmises sõnumis Eesti Komitee nute organite kooskõsude kohta on Kooli- ja noortetoimikonna isikutes kooskõsuse esikombel välja jäänud neli nime, sellepärast teatame, et Eesti Komitee Kooli- ja noortetoimikonna praegune isikuline koosis on järgmine:

Eesimes Joh. Ungerson, Anu Blunt, Helmi Eller, William Grossholt, Virge Hint, Toomas Jüriso, Helga Kerstell, Maria Kleitsman,

• Toronto Jakobi koguduses ünnistati 28. mail järgmised leerialapsed: Ellen Liim, Liivi Summa, Anita Veeber, Toivo Liim, Endel Raun ja Peeter Rossbaum.

Ingrid Kuldvere-Ungerson, Madli Kurve, Teodor Künnapas, Udo Künnapas, Joh. Kauri, Heinrich Mark, Indrek Martinson, William Muld, Richard Norvell, Ivar Peljak, Herman Rajamae, Erik Saare, ja Harald Sepp.

Öörisummade ümardamine faktuurimisel jne.

Statens pris- och kartellnämnd on väljastanud teate, mis puudutab öörisummade ümardamist faktuurimisel, zhiireerimisel ja muudel asjaajamistel pärast 1. juulit 1972 seoses metallraha reformiga. Peaprintsiibiks on, et see, kes võtab initsiatiivi maksmiseks, näiteks kirjutades faktuuri või sissemaksumakart, peab tavaliselt hoolitsemise selle eest, et lõppsumma on ümardatud lähemale viie-öör summale. Zhiireerimisel erisuguste kontode vahel tohib siiski esineda ümardamata summasisd ka pärast 1. juulit eeldusel, et mõlemad pooled on asjas kokkuleppeel.

Täielikku teadet võib tellida pris- och kartellnämndilt või läänivalitsuse hindadekontorist. SPK aadress on: Strindbergsgatan 36, 115 31 Stockholm. Tel. (08) 67 99 00.

STATENS PRIS- OCH KARTELLNÄMND

Moskva lepped ei tähenda muudatusi vene ideoloogias

Moskvas Nixon ja N.Liidu juhtide poolt alla kirjutatud lepinguid on kommenteerinud ka parteileht Pravda. SALT-lepingut, mis näeb ette tuumarelvade püramist nimetatakse positiivselt, kuid Pravda toonitab erilise rõhuga, et N.Liidu kompartei ei kaldu ühtki sammu kõrvale oma ideoloogilistest printsiipidest, marksism-leninismi, proletariaadi ja sotsialistliku internatsionaali põhimõtetest. Pravda jätkab:

"Ka tulevikus on hädavajalik jätkata halastamatut võitlust agressivsete imperialistlike jõudude vastu". Poliitilised vaated on tühised kindlad, et nimetatud lõik on erilise ette nähtud rahvastele Ida-Euroopas ja ka Sovjeti kodanikele, kes juhuslikult võiksid arvata, et lähenev N.Liidu ja USA vahel tähendab seda, et ideoloogiline võitlus jääb nõrgemaks.

USA-Vene ühises kommunikatsiooni märgitakse, et hoolimata erinevustest USA ja N.Liidu ühiskonnasüsteemides, ideoloogias ja poliitilistes põhimõtetes, on võimalik arendada positiivset koostööd mõlemate maade rahvaste vahel, et tugevdada rahu ja rahvusvahelisi julgeolekut.

Kommunikatsiooni rahvusvaheline lõik algab probleemidega Euroopas. Mõlemad pooled konstateerivad, et Euroopas on toimunud loomuliku arengu vähenemist pinges suunas. USA ja N.Liit lubavad omalt poolt teha veelgi rohkem pingutusi, et garanteerida Euroopale rahuliku tulevikku, mis oleks vaba pingetest, kriisidest ja konfliktidest.

Vietnami kohta avaldasid mõlemad pooled oma seisukohti, kusjuures USA kriipsutas alla et sõjalisel konfliktile tuleb kiire korras lõpp.

teha. Ameeriklased aga leiavad, et Lõuna-Vietnami tuleviku üle otsustab selle maa rahvas ise, ilma vahetegamiseta väljast. Effektiivseim moodus oleks rahukonverents, mille tulemuseks oleks ameerika vangide vabastamine, relvarahu rahvusvahelise valve all kogu Indo-Hiinas — misjärele USA väed viiakse välja nelja kuu jooksul. Seepärale hakkaks Indo-Hiina rahvad ise lahendamaks oma poliitilisi küsimusi.

USA toonitas veeleordselt oma tahet alustada tõsiselt mõeldud läbirääkimisi Põhja-Vietnamiga, et saavutada õiglast rahu.

Sovjetit omakorda kriipsutas alla oma solidaarsust vietnami, laose ja kambodžia rahvaste "õiglase võitlusega vabaduse, sõltumatuse ja sotsiaalse arengu eest". N.Liit märkis, et Kreml kindlakäeliselt toetab Põhja-Vietnami ja Lõuna-Vietnami Vabariigi (PRR) ettepanekuid, mis moodustavad "realistliku ja konstruktive baasi Vietnami probleemide lahendamiseks". N.Liit nõuab Põhja-Vietnami pommistuste lõpetamist ja USA ning tema liitlaste vägede täielikku evakueerimist Lõuna-Vietnamist, nii et Indo-Hiina rahvad saaksid võimaluse ise määrata oma tulevikku, ilma vahetegamiseta väljast.

Nixon Moskva-kõlastuse tulemu-

sena on alla kirjutatud imponeerivate arvute lepingutele, mis õieti on üllatav, kui arvestada, et mitte kaua aega tagasi olid mõlemad supervõimud verivaenlased, nendivad poliitilised vaated.

Samal ajal aga konstateeritakse, et ajaloos esineb küllalt näiteid selle kohta, et pühakultu koostatud lepingud mõne aja möödudes on vaevalt väär paberit, millele need on kirjutatud. Iseloomustavaks peetakse ühe vene "mees tänaval" kommentaari SALT-lepingu kohta: "Omal ajal me kirjutame lepingu ka Hitleriga, kuid ei läinud kuigi palju aega mööda, kui saksalased meile kallale tungisid".

Muidu aga tervitatakse just tuumarelvade võidujooksu tõkestamise püüdlusi kui eriti positiivset asja. Märgitakse, et ilmselt on mõlemad pooled jõudnud arusaamisele, et eventuaalne kokkupõrge automaatselt viiks katastroofaalseks. Mitte ainult N.Liitule ja USA-le, vaid ka ülejäänud maailma rahvastele, kel õieti pole midagi tegemist supervõimude suurpoliitikaga. Tuumasõda ei anna võitjaid, ainult kaotajaid.

Leitakse aga, et Nixon kõlastus Moskvasse oli positiivne ka sellepõhjust, et see näitab, et teatud tulemu- si on võimalik saavutada ka läbirääkimiste kaudu. Suuremad optimistid kalduvad koguni arvama, et ajajooksul kaasuvad USA-Vene ühendamisega ka liberaalsemad oht Nõukogude Liidus endas ja ülejäänud idablokkis.

EPL-esindaja MILJÖÖ konverentsil

Stockholmis algava rahvusvahelise UNO miljöökonverentsi puhul koguneb Rootsi palju välisajakirjanikke. Konverentsile akrediteeritud ajakirjanused esindajate hulgas on ka Eesti Päevalehe saatja Tarmo Sepp.

Mis puutub eestlastesse konverentsil, siis Kanada delegatsioonis on kaks nime, mis viitavad eesti päritolule — V.C. Raudsepp Briti Kolumbiast ja Dr. E.F. Roots Ottawast.

Konverentsile on registreeritud 1300 delegaati 94-st riigist ja 60 UNO delegaati. Rootsi-poolses sekretariaadis on 300, UNO-poolses 350 inimest. Konverentsilokaaliks on vana riigipäevahoone.

SALT-leping ei puuduta Puna-Hiinat

Hiina peaminister Chou En-lai märkis, et Moskva alla kirjutatud SALT-leping mingil viisil ei puuduta Hiinat.

Chou ütles, et kui lepinguid vaelel desarmeerimise seisukohast, siis on kõik probleemid pooliku lahendamiseks. Hiina peaminister avaldas oma arvamist SALT-lepingu suhtes kohtumisel ühe jaapani parlamendiliikmaga, kes viibis külasajaks Hiinas. Tegemist on Yoshimi Furuiga, keda peetakse Hiina-sõbralikuks üldises mõttes peaminister Eisaku Satoluberaal-demokraatlikus erkkonnas.

Ameerika senaatorid käisid Puna-Hiinas

NEW YORK (VE) — Senaatorid Mike Mansfield ja Hugh Scott, esimene demokraatide (enamuse) juht Senat, külastasid hiljuti Puna-Hiinat. Oma muljetest jutustavad nad nüüd ajakirjale "U.S. News & World Report".

Ajakirja küsimusele, kas USA uus vastuaktsioon Vietnamis on rikkunud USA suhteid Puna-Hiinaga, ütles Mansfield, et suhteid on see muudugi mõjutanud, kuid hiinlased vaatavad siiski asjale rahulikult. Ta on teada saanud, et ainult üks ajaleht Puna-Hiinas on võtnud juhtkirjas USA-vastase hoiaku.

Senaator, kes juba 20-ndatel aastadel viibis Hiinas, on nüüd näinud

Autoõnnetus kahe eesti abielupaariga

TORONTO (VE) — Õõsel vastu pühapäeva, 21. mail kella 2 ajal, juhtus Toronto eestlastega autoõnnetus maanteel nr. 11, Barrie linna lähedal.

Kaks abielupaari Albert ja Vaie Saarna ning Helje ja Ilmar Lund tulid Simcoe järve äärest Oro rannast oma tuttavate juures külast ja keerasid kõrvalteel maanteele, kui neile külje pealt sisse sõitis põhja poolt tulev auto. Kokkupõrkel said raskemaid vigastusi auto tagaistmel istunud mehed, kuna eesistmel istunud naised pääsesid kergemate vigastustega. Albert Saarna murdus jalalu ja Ilmar Lund sai vigastada rinnakorvist, vaie Saarna sai peast haava, kuna autot juhtinud Helje Lund pääses põrutusega, Lundidele kuuluv auto sai kokkupõrkel raskelt kannatada ja kõik õnnetuse ohvrid toimetati haiglasse, kust Helje Lund pärast esialgset läbivaatust koju lasti.

Taanis leiti leepראהige

Taanis on esimest korda 200 aasta jooksul konstateeritud üht pidalitõve juhust. Tegemist on ühe 25-aastase isikuga Taist, kes on viibinud haiglas alates 1971 sügisest.

Taani arstid ütlevad, et patsient tõi haiguse kaasa Taist, kuna Taanis seda ei esine, ka mitte mujal Põhjala riikides. Seda sellepõhjust, et neis maades on hügieen üheks. Küll aga hoitavad Taani arstid tervishoiuvõimused Skandinaavias ja soovivad erilise vaatluse alla võtta külalistööli, kes pärinevad neist riikidest, kus pidalitõbe veel esineb.

kõikjal vaid progressi. Tänavatelt on kerjused kadunud, kõikidele on kindlustatud töö. Küsimusele, kuidas on Jugu opositsiooniga vaitsusele, ütles senaator, et ta pole kohanud ühtegi inimest, kes oleks valitsust kritiseerinud. Vastupidi, inimestel näis olevat suur respekt oma juhtide vastu.

Natukene talbikum näib olevat senaator Scott kommunismi olemuse osas. Ta vähemalt märkas, et inimeste arvamus on Puna-Hiinas "programmiseeritud" s.o. inimestel ei tohi olla oma arvamist. Kuid see ei häirivat kedagi. Inimesed on kindlad, et küll eesistuja Mao kõik hästi korraldab...

H.Michelson sai tänukirja

Herbert Michelson

Skautegelane skm. Herbert Michelson tähistab juba 21 aastat Philadelphia lähisel asuvas USA skautide Breyeri treening- ja väljaõppealaagris, olles enamiku ajast olnud selle direktoriks.

Hiljuti anti temale üle Philadelphias ringkonna 90 isikust koosneva ekskutiivkogu poolt eriline tänukiri, milles üteldakse: Kuna Herbert Michelson on olnud silmapaistvalt kvalifitseeritud ja eeskujulik Breyeri treeninglaagri direktor kogu aeg, välja arvatud mõned aastad, on ta jõuküllaselt juhtinud nii treeninglaagri väljarendamist kui ka selle süstitamist, nõnda et see võib hästi teenida silmatulevate uute skaudjuhtide paljud mitmekülgset vajadusi.

Märgitakse veel, et individuaalselt osavõtjate arv laagris on ulatunud üle 20.000 isiku aastas.

Kuidas tehti otsus MINEERIMISTEKS

WASHINGTON (VES) — Vietnami sadamate mineerimise otsus tekitas teatavasti suuri kartusi mitmel pool, kus ennustati "nuit maailmasõda" selle tulemusena. Ennustused, mis said pisut koomilise kallaku praeguse Nixon Moskva-reisiga ja venelaste ausustavolustega temale.

Ameeriklaste erdi hinnang mineerimisotsuse puhul rääib suuremas osas olevat heakskiite" presidendile — erandiks on vasa-poolsed riigikond, kes omakorda hirmutasid maailmasõja puhkemisvõimalusega.

On huvitav, et ka sõjavastased demonstratsioonid on jäänud suhteliselt nigelaks nii osavõtjate arvult kui ka ägeduselt. Valge Maja andmetel oli näalavahetusel saabusvates kirjades Nixon toetajaid 5:1 vastu. Harrispollis andmetel on Nixon taga 50 prots. rahvast. Ühe Kallifornia pooli järele tõusis Nixon populaarsus 41 protsendilt 53 protsendile. Samal ajal aga liberaalne senaator J. Javits, kuigi republikaan, ütles, et temale saabusvaid kirjad näitavad Nixon hukkamõistmist 35:1 vastu.

Vietnami otsuse tegemise kohta on nüüd selgumas "leigutagused" üksikarjad. On hakanud ilmnenema, et otsuse tegemisel oli peamiseks mõjutajaks rahaminister John Connally, kes viimasel ajal on muutunud Nixon kabineti mõjuvõimsamaks meheks, mistõttu on isegi arvamusi, et temast saab uus välisminister. Kui Nixon oli kirjeldanud ohtu Vietnamis, mis ähvardas muide ka USA üksused kotti jätta, ja tõstis üles blokaadi ning mineerimise küsimuse, siis Kissinger oli loendanud sõ-

jalisi ja poliitilisi riske, mis sellega võiks olla seoses. Kaalukeeleks edasi-tagasi arutlusele oli kujunenud Connally ütlus: "Ameerika rahvas hindab tugevat ja otsusevõimelist juhtkonda."

Järgmisel päeval oli president mineerimise vajaduses veel enam veendunud. Camp Davidis toimunud nõupidamisel president oli märkinud, et kui USA üldi Vietnamis annab alla ja midagi ette ei võta, muutuvad tulevikus Ühendriikide poolt antud kohustused ja tõotused nulliks ning presidenti presitilz langes samuti nullile.

Juulgeleku Nõukogu istungil (Kissinger, Rogers, Laird, Connally, CIA dir. Helms admiral Mooror) Nixon ütles, et paljud on räägitud selle sammu riskist, kuid keegi pole suutnud anda alternatiivi kavatsatavale sammule. Otsus jõustus.

Esmaspäeva hommikul kutsuti Valgesse Majja 16 mõlema partei juhtivat rahvasaadikut, et neid asjast informeerida. Nixon kandis nende otsuse ette tooni ja sõnadega, millest iga kongressilise sai aru, et nendel ei küsita arvamust, vaid antakse ainult informatsiooni.

Nixon oli lõpetanud oma 15-minutilise sõnavõtu kuiva väljendusega: "Kui te mind toetate, siis ma hindan seda, kui mitte, siis ma saan teist aru."

Senaatorid Fulbright ja Mansfield avaldasid kohe kartust, kas otsus ei ole liiga provokatiivne. Lähisegi küsides ja vastates Fulbright muutus kuidagi ärevamaks ja küsis: "Kas see siiski ei ole sõja ohtlik laiendamine?" Talle vastas sõjaminister Laird kaunis teravalt: "Teie unustate, et Põhja-Vietnam alustas mõõdu- nud kuul invasiooni." Kui ärevus ja vastastikused "komplimentid" olid raugenud, võitis sõna uuesti Nixon, rõhutades, et kaotus Vietnamis õhutamaks agressoreid uutele agressioonidele kustahes maailmanurgas. Seega Ühendriikidel ei saa olla mingit teist teed.

VÕX

"Hea sõnumi" raadiosaated

Vaimulik raadiosaade Euroopa- st igal teisipäeva ja laupäeva õhtul kell 21.15-21.30 tühilainel 31,33 m. Postiaadress: Andres Link, Albrossvägen 52, 136 66 Handen, Sverige.

Sügisel ülikooli v. hõgskolasse?

Kahtlud töö ja väljajõe suhtes? Loodusteaduslikud või tehnilised õpingud võivad olla hea valik. Ülikoolidel on ka kasvav arv lühiajalisi elukutselise suunavaid alternative.

Hiljemalt 20. juunil peab soovivavaldu tõkestatud õpingutele olema UKA käes.

Hiljemalt 20. juunil peab registreerimine mittetõkestatud õpingutele olema UKA käes.

Blanketid ja brošüürid saadaval lähimas ülikoolis, hõgskolas, gümnaasiumikoilis või töötamete elukutsenõuandlates.

Centrala anagningsnheten, UKA, Box 16 326, 103 26 Stockholm 16.

Austraalias 6000 eestlast

Elu hästi stabiliseerunud

TORONTO (VE) — Torontosse saabus külskõigale Austraalias Sydneys Macquarie ülikooli juures eksperimentaalfüüsika alal õppejõuna töötav Elmar Laisk, kes kavatseb siin kohata Toronto ülikooli juures töötava eesti õppejõududega ja oma vanade sõpradega. Elmar Laisk on saanud ülikooli juurest pikemaajalise puhkuse enda täiendamiseks ja viibis mõned kuud Kalifornia ülikooli juures Berkeleys, kus ta tutvunes sealse õppejõududega. Berkeleyst lahkumisel sooritas ta Ühendriikides ringsõidu ja viibis New Yorgis, kus ta esines Eesti Majas loenguga eestlaste elust Austraalias.

Vestlusel kaugel saanud reisi-mehega selgub, et Elmar Laisk on läbi teinud kõik need raskused, mis tabasid pärast sõda põgeniklaagrist ülemereandele sattunud eestlast. Elmar Laisk oli lõpetanud Tartu Ülikooli matemaatika-lõputeaduskond, na, kuid Austraalias pidi ta kahe aastase töölepingu alusel alustama lihtsamate töödega, viibides Lääne-Austraalias metsades piirkonnas tule-valeve tornides tehnilise tööjõuna.

Sealt viis elutee teda Perthis asuva tehnikauikooli juurde ja hiljem Sydneysse Macquarie ülikooli. Kuidas elavad Austraalia eestlast?

"Võiks ütelda, et nende elu on pikkade aastate jooksul juba enam-vähem stabiliseerunud", kinnitab Elmar Laisk. "Eestlast on Austraalias 6000 piirides — neist elab Sydneys 3000, Adelaides 800, Melbourne'is 800 ja teistes keskustes vähem. Eestlastel on ühiskondliku elu organiseerimisel olnud väga energilised ja kõikjal, kuhu on sattunud suuremal arvul eestlast, on soetatud Eesti Majad. Majanduslikult on eestlastel hästi edasi jõudnud ja meie elamise-olemises kohta võiks ütelda Juhani Liivi sõnadega: "Jaak kurat, jäled juba põhjas".

Eestlastel on enamuses majajärel, kuigi viimasel ajal võib märgata ka tendentsi korteritesse kolimiseks.

Inmigrantidena saanud venem generatsioon on pühendunud oma lastele anda kõrgemat haridust ja pealekasvanud generatsioon on saavutanud endale paremad positsioonid. Eestlaste hulgas on võrdselt arste, arhitekte, insinere ja eriti suurel arvul keskkoollõpetajaid. Keskkoollõpetajaks õppinud antakse tavallist korraldust stipendiumid, mis on tiivastanud noori sellele alale siirduma. Stipendiumi saamisel seob õpetajat kahe-aastase kohustuse ja pärast seda on võimalik siirduda mõnele teisele alale.

"Kuidas on lood nooruse üldise hoiakuga — kui palju neist läheb eestlase kaduma?"

"Võiks ütelda pooled. Viimasel ajal on tekkinud ka väga palju segaabielsust, kuid elu läheb edasi ja sinna pole ilmselt midagi parata."

Jäi Austraalia kiidagi — kuidas on eestlased sellega harjunud?

Üks eestlaste kanalaid Austraalias.

"Harjumiseks kulusid mõned aastad", kinnitab Elmar Laisk, "kuid nüüd on suurem osa juba niivõrd sisse elanud, et kilima ja kodumaa loodusest erinev ilmestik ja loomastik kedagi ei häiri.

Leidub siiski mõningaid vanemaid inimesi, kes ihkavad taga kodumaa talve ja meie loodust.

Jutlemisel selgub, et Austraalias on palju muutunud sellest ajast saadik, kui esimesed eesti immigrandid pärast Teist maailmasõda Austraalias maandusid. Austraalia on arenenud suurte sammuudega ja elu on muutunud turumajanduseks. Inglise orientatsioon on viimaste aastate jooksul kadunud ning Ameerika mentaliteet on supermarkettidega ja kõige muudga on mürdnud ka Austraalias läbi inglase konservatiivse barjääri.

Austraalia eestlased ei jää vaatamata suurtele kaugustele eelmaale Torontos toimuvatest Ülemaailmsetest Eestipäevadest ja siia saadud lennukilajutega, rahvatantsijatega, gaididega — skautidega ja pealtvaataja osaga leppivate pidulistega, kes annavad eestlaste suuremale kokkutulekule oma panuse.

"Olen esmakordselt üle pikkade aastate väljaspool Austraaliat ja mul on kahju, et mul pole võimalik juua varem olnud välja tulla. Minu huvialaks igapäevase töö kõrval on vedelikristallid, millel seal alal olen oma uurimustega kaugele jõudnud ja mul oli ka huvitav näha, mida Ühendriikides sellel alal on tehtud. Pean ütleva, et Ühendriikide ülikoolides on õpetamismeetodid ja õppevahendid olnud fantastilised ja rõõm on siin kõigeaeg tulnud. Minu reisiärg on olnud küll pehme, kuid nüüd hakkab see kiiresti kokkukuivama. Juuni lõpul tahan olla kodus, kuid enne sepa kavatsen veel sõita Londoni, Stockholm, Helsingisse, kus mul on kontakte sealse Tehnikauikooliga, Münchenisse ja lõpuks Ateenasse, kust algab reis koju," lõpetab Elmar Laisk.

Muusikaõpetajad

Eestist Saksa

õppeasutustes

HAMBURG (VES) — E.V. Konservatoorium Tallinnas on andnud oma lõpetajast silmapaistvat muusikategelast, kes on tuntaks saanud ka läänes ja kellest on saanud tunnustatud kontsertante ning õppejõude. Nii töötab Saksaamaal Hannoveri muusikauikoolis õppejõuna tenor Naatan Põld. Samas ülikoolis on veel õppejõuks klaveri alal Tallinna Konservatooriumi lõpetanud Karl Otto Märtson, kes pärineb Viljandist.

Ta lõpetas konservatooriumis prof. Topmani orileklassi ja Theodor Lemba klaveriklassi. Nüüd on temast saanud tunnustatud orilevitruuse, kes on pidevalt esinenud iseseisvate orilektsioonidega.

Saksamaal, Bochumis töötav endine Tallinna Konservatooriumi õppejõud Welner von zur Mühlen, kes pärineb Baltiksa perekonnast, ja kkes oli tuntud väga eestimeelse mehe. Ta lõpetas ise Tallinna konservatooriumi prof. Topmani orileklassi ja samuti prof. Antropovi klaveriklassi. Saksamaal muusikauikoolides, tuli ta Tallinna, kus ta kutsuti konservatooriumi õppejõuks.

Bochumis ta töötav organisatia ja kontserteerib pidevalt orilektsioonidega. Kõigil märgitult on sidemed meie muusikajärglastega. Muude seas õppis V. M. juures konservatooriumis ka Helen Tobias-Duesberg.

This is America

New Bern (EPL) New Bern on linn Põhja-Karolina rannikul, milles tõenäoliselt väga vähesed inimesed maailmas on midagi kuulnud nende pietistlikkude shweitslaste, kes mitmesaja aasta eest kõrgete Alpidest vahelt siia kolisid ja linna asutasid. Sisemaalt sinna viiv maantee läbib tubakakasvatusi mil-le põldudel karakteriseerivad isemoodi kaheotsaga tubakakuivatamise küünlid, maisipõldusid, mida siin kasvatatakse lihtsalt "corniks" (viljaks) ja mustikapõldusid kus mustikad kasvavad püsakõrguseks aretatuina ilusti ridadeks.

Maastikul on pehme ja mahe ilme ning näib, et pulhas ja mahlakasroheline on Põhja-Karolina värv. Tammepeud on kitsaste lehtedega ja vännid on paarikümne sentimeetripikkade ning pehmete okastega. Liiklus maanteel on väike ja jätab aega teemärkidele lugeda, et prahipanemise koht on 3/4 miili kaugusel.

Siinne ameeriklane ehitab oma maja hästi maantee lähedale ja ei tee sellele mihgit aeda ega barjääri ei elle ega ümber ja kuigi on näha, et mõnede neegriperekondade majad on üsna lagunenud ja hoolestusse jäänud, siis on sellise maja ees ikkagi suur ja uhke auto. Üksikute punaste telliskivist hoonete kõrval on enamik elamuid puust ja valgeksvärviitud mis muldugi peab kaitsma päikesekuivumise eest, on aga ka ilus ja puhas kontrast loodusele ja rohelisele vegetatsioonile.

New Berni jõudes on aeg õhtusöögiks ja ettekandja soovib proviida kohaliku spetsialiteeti: Põhja-Karolina barbequed, mida siin tehakse sealhõlts ja niimoodi, et terve siga küpsatakse hickorypuu suitsus ja siis kraabitakse erilise saikilise noaga liha kiududeks ja serveeritakse "slaw'ga" mis on värsket peet ja salat ja maisijahust tehtud pirukamoodi küpsistega. Dessertiks saab külli pecan-torti mis on ka kohalik ja tehtud maapähele.

Linn ise väike ja vaene — ainult mõni üksik jalakäija uitab tähtjadel tänavail ja üks sõlidne daam jätab oma auto seisima ning küsib, kas ta võiks kuidagi abiks olla ja on valmis jalutajalt ringi sõidutama ning ajaloolisi kohte näitama.

Ta ilmselt kuulub kohaliku ajaloolaste daamide hulka. Linn on aga nii väike, et autoga ringisõitmist pole tõesti vaja, kõikidel ajaloolistel ehitustel on ka küljes va-

pitaoline märk "Point of Interest nr 3", näiteks on vanim säilinud maja ehitatud a. 1761. "Point of Interest nr 24" on ilus valgeksvärviitud pumaja samasuguse punkiriku taga ja broshüürist leiab märkuse, et just selles majas sündis mister Rain — see mees kes mõttes välja torpedo.

Pisut rohkem lugedes selgub, et New Bern on vanuselt teine linn Põhja-Karolinas ja et selle asutas shweitslane parun Christopher de Graffenreid, kes ise oli Bernis sündinud, aastal 1710 ja andis siis linnale ka oma sünnilinna nime. Väidetatakse, et siis oli New Bern vägev sadamalinn kust kaubitseti kogu maailmaga kuid nüüd on linnal lussamas paari sajandi vanune rahu ja vaikus, vanade puude varjus asuvate koloniaalstiils majade ees istuvad soovivad mõddajalutajale head õhtut ja vaatavad sellele tagant järele.

1767 tuli kuninglikul kuberneril William Tryoni idee ehitada New Berni "kõige ilusam ehitus koloniaalses Ameerikas" ja kuigi kõik tema kaasaegsed selle üle nurisesid ja leidsid, et see on mõtetu raiskamine, ajas kuberner jonnaks ehitus lossi, millele pandi nimeks "Tryons Palace" (Tryoni palee) aga see põles ära a. 1798. nurisjate kahjurloomaks ja kuberneril kurvastuseks.

Ja püsis põlenuna mitusada aastat, kuni mõne aasta eest miljonäriprova Maude Moore Latham raha andis ja laskis palee originaalkuju restauraerida ja selle avas publikule külastamiseks ning lü seega New Berni uue ajaloolise atraktsiooni.

Jalutajale on siiski võimsamaks atraktsiooniks see, kui ta Middle Streetil jalutades korraga kuuleb seljataga rongi viilet ja ümberpöördu-

des ei suuda oma silmi uskuda: Middle Streeti keskel asuvad rõõmmeid pidi sõidab testi päris ehtne rong, peatub ilusti punaste tulede taga ja vedurijut annab igaks juhaks tulede roheliseks minnes veel korra viilet ja levitab käega tänavanurkadelt seislajale. Vagunite hulgas on paar Kanada kaubavagunit ja tekib küsimus, mis need küll siit on viimas? See võivõle ootamatu ja üllatav seik näib aga New Berni 20 000 kodanikule olevat igapäevaseks asjaks.

E.Päevade

näitusele

fotosid

Eesti Päevade ülevaatenäitus vajab veel huvitavat fotomaterjali (värvilisi diapositiive) eestlaste elust.

Etiti on vaja palte teemadel Eesti lipp avalike asutuste ees vabas maailmas. Eestlaste ehitustegevus (suurehitused, elumate ja suvilate hitus). Eestlaste jõudeneaga ja sporti harrastamas.

Samuti on vaja ülevõtteid iseloomustava tagapühjaga eesti teadlastest, arstidest, advokaatidest, inseneridest, õpetajatest ning eesti ohvitseridest (USA ja Kanada armeeades) ja ülevõtteid ülikooli lõpetajatest lõpetamistseremoonial.

Fotod saata registreeritud kirja teel aadressil: Vello Hubel, 606 Jarvis st., Toronto 5, Ontario, Canada.

● Sotsialistirelson on esitanud dr. Ants Sõberi Farstast uuele provintssalariisi kohale kinnitamiseks Stockholmis.

● Saksa Liiduvarikiti president on ametanud liidu teemetaristi esimese klassi tuntud baltiksa teadlasele dr. Hellmuth Weissile, kes on Carl-Schirren-Gesellschafti auhunnik.

● Stockholm-Vendelösi kühnitud Lennart Collmo ja Maie Kimbur.

Spordiringvaade

● Tallinna TV valib kuu parimat sportlast

Tallinna televisiooni uus saatesari "Spordiprisma" hakkas alates aprillist selgitama iga kuu parimat sportlast. Paremate selgitamine isaldataks 5-liikmelisele žüriile, kes valitse iga kord uus. Punktid summeerimisel osutus aprillikuul parimaks sportlaseks meie tõstekõrgel Joon Taita, kelle valdusesse see nimetus peaks jääma pikema ajaks. Nimelt tõi ta EM-võistlustelt Constantz, Rumeeniast koju kuldmedali ja kaaks uut maailmarekordi! Seega ta on laskunud oma nime kanda rekorditabelisse juba 41 korral, nüüd viimati surumises 211 kilo ja tõukamises 222,5 kilo. On vaid ajakulimus, millal ta esimese raskekaalilase maailmas kogub kolme tõestvisiga 600 kilo.

● Rootsi eestlaste parim

Kui me samuti püüaksime selgitada parimat eesti sportlast Rootsis, siis meil poleks vaja palju nuputada koevadpolaalast 1972. Helge tähe- ma on esinenud 18-aastane jalgrattur

Mats Mikiver Norrköpingist. Mullu ta nimetati Rootsi parimaks C-klassi jalgratturiks, tänavu on ta värske B-klassi meheks edukas olnud isegi seaniioride hulgas. Tema rohketest saavutustest aprillis ja mais nimetaksime kaks silmapaistvat. N.n. Kolmardisrundan oli esimeseks katsevoistluseks tulevastele olümpikutele ja tühedas rehimis kuuksutega nagu Jupp Ripfeliga ja endise profi Erik Fägium Petterssoniga tuli Mikiver kuueandaks, kusjuures 2.-10 kohal finišheerinutele märgiti sama aeg. Näidepäevad hiljem peeti Stockholmis katsevoistlusi juunioride rahvusmeeskonnas selgitamiseks. Siin platseerus Mikiver teiseks võitjaga võrdse ajaga.

● Spordilureaast

Huvitat on siinjuures meenutada, et meie ühiskonnas on auhinnatud ka silmapaistvat noori sportlasi, viimati 1966, mil Eesti Gümnaasiumi oma ergutusahindade väljajagamisega jõudis tsapiidit kehakultuurini. Laureandid olid tõstespordlane Rein Tarkpea, mitmekordne Rootsi noortemeister.

This is America

Wilmington (EP-L). Wilmingtonist läheb läbi Atlantic Coast Line raudte mis tuleb New Yorgist ja viib kaugele lõunasse. Aastal 1887 oli ühe lõunasse mineva rongi saatjaks Joe Baldwin kes neliteist milii Wilmingtonist lääne pool asuva Macao jaanakeste juures talvis vedurijuhile lasternaga märku anda, et kell on kolm minutit enne keskööd ja seega ette nähtud aeg jaanast läbisõitmiseks käes.

Kui ta aga vaguniukse avas ja enese välja sirutas, et lasternaga vedurijuhile signaalseerida läbi kevadise pimeduse ja vihma, nägi ta, et eespool polnud mitte midagi. Viimane vagun oli kuidagi moodi rongi küljest lahtri pääsenud ja veeres päris üksipäini rööbastel. Joe Baldwin teadis, et põhjapoolt on mõne minuti pärast tulemas teine rong ja ta kiskus tagumise vaguniukse lahtri ning hakkas meeleheitlikult kiirratat vibutama, püüdes järelejäädvat rongi hoiatada.

Viimase vedurijuht kas ei näinud signaali läbi vihma või ei saanud ta sellest aru ja rong jõudis ikka aeglasemalt veerevale üksikule vagunile järele, lüüsi selle pilbastes Joe Baldwin sat surra, ning nii õnnetult, et veduri raudte loikasid tal pea otsast.

Sellest on möödus 95 aastat — aga nende aastate keskel on ikka ja jälle nähtud pimedatel ja vihmastel öödel tulukest kõikumasa raudteerööbastel kohal just nagu liiguks sel keegi lasternaga edasi ja tagasi. Ilmest ei see Joe Baldwin kes olis taga oma pead, kuna tuluke, mis on kollakas-punast värvi ja põleb umbes meetri kõrgusel üle rööbastel, liigub hüpele piki rööpade umbes sada meetrit, pöörduv jälle tagasi ja lihtsalt kaob kohas, kus ta süttis.

Mõnikord ei ole tulukest näha kunni kuu aega, aga ilmub siis jälle. Rongijuhid on ühti eksinud ja arvanud, et on tegemist tõelise signaaltulega, ja nüüd on eksituste ärahoidmiseks Macao jaanametnikel korraldust alati kasutada korraka kahte lasternat: Punast ja rohelist.

Lähedalasuv Fort Braggi sõjaväelaagris sõdurid kutsusid Joe Baldwin'i õistele matkadele lõppu teha, kuid Joe ei hoolinud ei sõduritest ega püüdistest ja katkestas osavõtnud kompanii marssis suures hämmelduses laagrisse tagasi. Mõningate aastate eest võtsid teadusemehed asja uurimisele, piirasid maad, panid igasuguse liikuse seisma ja mitmesuguseid aparaatidega varustatud seadid raudteelamnil rööbastel vahel ja ootasid Joe ilmumist.

Sellest katkest võitis osa ka praegune Põhja-Karolina ülikooli sotsioloogia professor H Douglas Sessions, kes mõne päeva eest nende ridade kirjanikjale järgmist jutustas:

"Seisn raudteerööbastel vahel ja nägin korraka kuidas minust mõnikümmend jardi eespool vasakpoolse rööpa kohal mingi vilkumine tekkis, see tuli lähemale ja muutus suuremaks ning heledamaks ning oli korraka minu seljataga. Vaguni liikus kadus umbes samal kohal kus ta tekkis. Kogu see nähe kestis paar minutit ja mul ei ole selle kohta mingit seletust." Ja kuna võib arvata, et Joe oma pead ikkagi enam ei leia siis jääb see müstiline valgus veel kauaks sinna Macao jaanale läheduses inimestele mõistatuseks.

1966. a. sõitis Põhja-Karolina ülikooli töötav eestlanna Blue Ridge mägedesse, et veeta mõned päevad ameeriklastest sõprade suvilas. Mäekallaku teel kõrval vaadates nägi ta üle avara väljaku metsa ja selle taga tuisvat üksikut mäge, mille nimetage olid Brown Mountain (Pruun mägi). Ühtlähmaruses tuisid maapinnalt seletamatud kollakas-punakad tulukesed, kerksid kohati puulatvade kõrgusele ja kadusid.

Mõned tuled tuisid meetri — pooletoise kõrgusele ja kadusid, nii tekitades nagu hüpleva ja sejuures siiski pideva süttimise ja kustumise mulje kujujuures tuled süttides olid

välkkesed kuid paisusid enne kustumist jalgpalli suuruseks keraks.

Eestlanna vaatas seda imelikult fenomeneni kümme minutit ja kohale jõudes jutustas sellest muidugi oma sõpradele. Viimastel kuulis ta ka, et see fenomen on kohalike elanike hulgas tuntud kui "Brown Mountain Lights" (Pruuni mäe tuled) ja et selle kohta liigub jutt, et kunagi olla sel kohal toimunud lahing indiaanlaste ja sisserändajate vahel ning indiaanlaste naised, mõrjad ja öed tulnud öösel tõrvikutega oma meeste ja vendade laipu otsima, ning sest ajast on need tulukesed sinna hõljuma jäänud.

Kohalik elanikkond sinna piirkonda öösel ei lähe ja neid puud, mille all tulukesed tekkivad, ei raiuta maha, ega tuua koju tarbepuuke. Teadagi on asja uuritud, kuid pole leitud mingit mõistetavat seletust ja maagasi või eektriliste nähtete olemasolu pole suudetud kindlaks teha. Seda fenomenit ei nähta mitte alati, ja ameeriklased olid eestlannale — kes ka ise kiesoleva kirjutajale oma elamustest jutustas — öinne soovind, et just tema oli juhtunud nägema ammu kadunud indiaanlaste kestatvate otsimist oma meeste ja kallimate järele.

Ameerika pole mitte ainult olevalumaa — tal on oma minevik koos sinna kuuluvate kummitustega.

Ülemaaline käsitöönäitus

Näituse korraldaja Erna Klemmer.

Esinduse Stockholmis Naistring korraldusel toimub septembri teisel pool ülemaaline eesti käsitöö näitus Stockholmis. Ürituse organiseerimisel on teated lähetatud kõigis keskusis, kus eestlasi suures arvul.

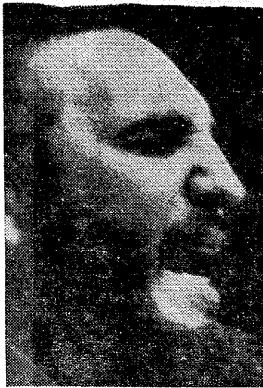
Eelalgsete kavade kohaselt pidi näitus hõlmama ainult naistekäsitööd. Nüüd on aga näituse eelvalmistus laiendatud, kuna ka eesti meespeere on näidanud silmapaistvat huvi. Näituse väljapanekul suurenevad meespeere osas hõbedad ja ehisnähadööd alal. Kui leitud ka puutöö ja teiste materjalide osakustikke käsitajade eestlast, rõõmustaks see näituse organiseerijate, kui nad oma osavõttust korraldajatele teateksid. Näitusele võib saata igasuguseid töid.

Nagu varem teatatud on käsitöö näitus ühtlasi mõeldud ka tööde müügiks.

Näitusega seosesolevate eeltoode ja küsimuste osas palutakse pöörduda üldkorraldaja pr. Erna Klemmeri poole (Rytkariga. 12, 171 38 Soina — tel. 08/730 16 77). Teatada võib ka Esindusse tel. 08/67 70 32.

● New Yorgi Chemical construction Corporation teenistuses olev projekt-insener Arvid Truumees viib praegu ametilõuannetes Ameerikas Põhja-Aafrikas, kus tema firma ehitab masinla suurimat maagasi vedelikuks muutmise tehast. Gaas eksporditeeritakse ei kuul hiljem USA-sse ja teistesse riikidesse. Ins. Truumees juhatab ehitamisel maapinna ja merepõhja uurimusi. Töölooleannetes käib ta sageli ka Hispaanias.

● Buenos Airesis Argentinias eluneva Tatari Kuusk saabus USA-sse, kuhu ta jääb suveks. Ta on Argentinias oma kinnisvara likvideerimise, et asuda New Yorgi, kus juba asub tema abikaasa.

Castro on oma vastased andnud vene KGB hoolde.

Kohalik elu

METSAKODU

Suviharjapidu

Nii nagu igal aastal toimub ka tänavu Suviharjapidu Metsakodus jaanipäeval, 21. juunil suvise suursündmusena. Kavast võiks nimetada, et mummalaatne peab piiskop Sven Danell. Loota on, et esinevad laulukoorid ja rahvatantsijad, peakõne peab arvatavasti prof. Ränk. Lisaks võivad esineda, näidend ja lõpuks suurloke A. Vaksu juhtimisel. Ka tantsuks kõik võimalused olemas. Kohvik avab ukseid juba reede õhtul. Piletimaksud võimaldavad autode parkimiseks ja telgitamiseks. Kõik on tere! Näitus Metsakodus, täpsem informatsioon järgneb.

RIIN RIVANOOLI veste KEVAD

"Kas sa mäletad veel kooliajast, kuidas ikka lauldi: "Nüüd lapsed rõõmustage, sest käes meil kevade, kõik mured meisa aage ja laulge laheselt". Küll see oli ikkagi ilus!" hakkasin mina juba autos nii öelda meeleolu looma.

Sõitsime nimelt maakodusse kevade otsima, kui seda nii luulekeeles väljendada tohib.

Mina hüüdsin ikka aegajalt "uih ja aih ja vaata, kui ilus, kuidas kõik õitseb ja halejadama lööb ja linnukesed pesi ehitavad!" Muidugi, seda ei oleks maksnud pahaks panna, et ma kõiki umbraste lillakestele nimetasin ja vares sai väikeste linnukesete nime, aga Aadam pahandas.

"Mis sa lõkredad! Mine parem välja ja vaata eest, kas siit üldse läbi pääseb! Tee põhjatu, rööpad siigavad kui ookean, peksab auto vedrud läbi!" Aga ei olnud viga midagi. Läbi me saime ja kohale jõudime.

Pikalt ma püksile ilu ja kiirgust kiita ei jõudnud — toidu jõudsin aga põhja kõrvelada küll — kui Aadam majja tagasi tuli ja kohe porises:

"Aed puha maha rõhitud. Nagu karu oleks kallid künad..."

"Tõesti, karu! Mille, kui tore! Eelmisel talvel oli siin rebasid, tänavu kohe karu!"

"Mitte karu. Ma ütlesin — nagu karu. Lumi on alad maha valjunud, saad sa aru? Maja trepp on ka viltu ja terrassipalaadid kõiguvad. Suvel suur töö, tuleb kõik üles tõsta ja ära loodida."

"Oh, see väike asi! Märgus teeb mõne tunniga ära" õpetasin mina, aga Aadam porises edasi, ise tusane kui pilves ilm:

"Ah, Märgus nüüd! Ja mõne tunni töö! Naisterahva aru ja arusaamine. Katus on ka viltu

vaunund ja korstna kõrvalt tilguvad läbi, külm on viimarijad ära võtnud ja jänessed on mitu noori õunapuud nahka pannud. Oleks talvel pidanud ikka püssiga veldi hirmutama!"

"Hull oled või? Loomakest laskma, pattu oma südamele korjama! Mõne asi see paar õunapuud, jätkub neid siin sulle ja jänestele..." aga see ajas Aadama päris turri ja mul tuli käsu peale välja minna ja oma silmaga üle vaadata, millist kurja kahju talv teinud on.

Kui tuppaga tagasi sain, kallas Märgus parjasti sääriskust vett välja ja hakkas sokke ja pükse kuivama seadima, ise nägupidi pilves kui äikeselil:

"Lihtsalt kole! Paadisadam on puha puru. Jää on alused kergitanud, kõik on paigast ära, igavene räga on vaid järele!"

"Pole viga, küll parandad varsti ära!" püüdsin lohutada.

"Ah, nüüd kevadel? Eksamid ees, igavene tuupimine ja tamp peal! Kevadine aeg! Mine või hulluks. Kevad on lihtsalt jütle!"

Tõesti, kõik on nii kole. Kurk kohe vaadata, kuidas kuni maailma su lapsele liiga teeb ja kallist Aadamat pahandab. Päilegi olen mina firma hingega inimene.

Aga mis seal ikka. Hakkasin siis sahtleid koristama. Hiired saatnud on käterätikute vahel proovind pesa teha. Mitmed on servadest kalki näritud ja mu kõige paremat trikool lihtselt auk keset kõhtu. On aga elukad! Lihtsalt viha teeb!

Vaatamata nälama ringi! Aknad on mustad, ämblikuvõrk jookseb mööda toanurka, pörandad on porijälgi täis ja tahavad poonimist. Tööd ja vaeva enam, kui aitamata oskaks.

Vaatamata nälama ringi! Aknad on mustad, ämblikuvõrk jookseb mööda toanurka, pörandad on porijälgi täis ja tahavad poonimist. Tööd ja vaeva enam, kui aitamata oskaks.

Vaatamata nälama ringi! Aknad on mustad, ämblikuvõrk jookseb mööda toanurka, pörandad on porijälgi täis ja tahavad poonimist. Tööd ja vaeva enam, kui aitamata oskaks.

Vaatamata nälama ringi! Aknad on mustad, ämblikuvõrk jookseb mööda toanurka, pörandad on porijälgi täis ja tahavad poonimist. Tööd ja vaeva enam, kui aitamata oskaks.

Kuuba on lülitatud vene KGB-süsteemi

Märtsis 1969 põgenes Pariisist Kuuba saatkonnas USA-sse endine Kuuba salateenistus (Directorio General de Inteligencia) ohvitser Orlando Castro Hidalgo. Viimane seletas USA võimudele, et Kuuba salateenistus — kogu ta ulatuses — finantseeritakse Moskva KGB poolt. See allutas Kuuba salateenistuse Nõukogude Liidu kontrollile ning rõvib temalt igasuguse iseseisvuse. Vastav kokkulepe on üks Venekuuba majanduslepingu osi, mis vabastas Kuuba saarist kuluist salateenistuse finantseerimisel.

Kuuba-Vene salateenistuste koostööd ja tihedaid sidemeid kõneles ka see diplomaat, kes detsembris 1971 põgenes Londonist — Kuuba saatkonnast USA-sse. See diplomaat teadis ka seda, et Kuuba salateenistuse üksikute oskondade juhid on venelased (Moskva KGB ohvitserid, kes viibivad Kuubal eraisikutena ning esinevad seal kuubalastena kannavate vale — kuubalastele omaseid — nimedid).

Diplomaat, kelle nimi seni veel avaldamata, seletas veel, et Kuuba salateenistuse ametnike-töötajate ettevalmistamine toimub Nõukogude Liidus.

Alates 1964. aastast saadetakse Kuuba salateenistuse poolt iga aasta Venemaale 30–40 isikut. Ameerikult komandeeritakse nad Nõukogude Liidus.

UPPSALA

Üliõpilaskonna pidu

Uppsala Eesti üliõpilaskonnad on laupäevaks ja pühapäevaks, 3–4 juuniks ühinenud Norrda Friidsgårdeni, kus toimub lõbus pidu. Kohapeal olemas kõik võimalused, pidu raames toimub tants, toidustus jne. Lühemaid andmeid annavad Jüri Raski, tel. 018/11 47 24, Hele Laan tel. 018/12 54 59 ja Raimo Raag tel. 018/10 76 53.

du Riikliku Julgeoleku Ministeeriumi teenistuses. Tõelisel saadetaks nad Moskva Kiro-kirja rajoonis asuvasse salateenistuse kooli, mille kursused kestavad 10 kuud. Kõik kuld, ka reisikuld, kannab Nõukogude Liit.

Väljaõpe Moskvas algab vene keele õpetundidega, millelede hiljem lisandub spionaazhi, vastuluure, salateenistuse militaar-tehnikat ja KGB poolt kasutatavate juurduse ja tegevuse meetodid. Vastuluure õppekava haarab USA salateenistuse CIA ja FBI tegevuse. Samuti tähtsamat Euroopa salateenistust, ennäköid aga Lääne-Saksa, Prantsuse ja Inglise salateenistust.

Nõukogude Liidu KGB organisatorid kutsuvad kuubalastest kuresustaste hulgaat värvata KGB-le agente ja spioone.

Kui see vabatahtlikult ei õnnestuse, kasutatakse survet ja sundi. Sõda esinevad nõukogude tüdrukud, kes KGB klubiruumides kutsuvad sõbrustada kuubalastega. Hiljuti sai teatavaks juhtum, kus üks venelannast "sõbrat" meelitas kuubalase oma korterisse, kus see siis arreteeriti KGB ametnike poolt. Ülekuulamine avaldati kuubalasele igati survet, et ta astuks KGB teenistusse. Kui kuubalane keeldus, ähvardati ta mõista viieks aastaks sunnitööle. Ta vabanes KGB vangimajas alles siis, kui seda nõudis Kuuba saadik.

Tuju kisub krussi ja meeleolu läheb mustaks.

Tõttam Aadamale kaebama. Ta üllat parjasti garaazhis mureniit. Mis õlulab! Vahib nälama, keerab ühte ja teist kurvi ja suur õllarakas on tal keset püksikülge lastud. Katsu, kui seda pesus välja saad!

"Tead, see elu ei ole midagi väärt. Üks igavene tühi rühkimine ja kevad ei kõlba üleüldse kuskile", alustan ma tagasihoidlikult.

Aadam ei vasta. Nii et pean siis ise jätkama:

"Kuule, mul on sihuke juba nutu tuju. Küllakinos jookseb "Love Story". Ma olen seda küll juba näinud, aga sina ei ole. Lähme vaatama! Kole hale lugu, saab silmavett valada ja üleüldse näd, et see elu on ikk- selge pahn just nagu see meilegi oma siin porisel kevadisel ajal!"

Aadam on nõus. Paneme üliiride selga ja Aadam topib jalga kummisaarikud. Mis ta nüüd kind-nimeinukes neist sääriskust? Aga ma teen samuti ja hakkame auto poole astuma.

Puude vahelt hakkab midagi kollendama.

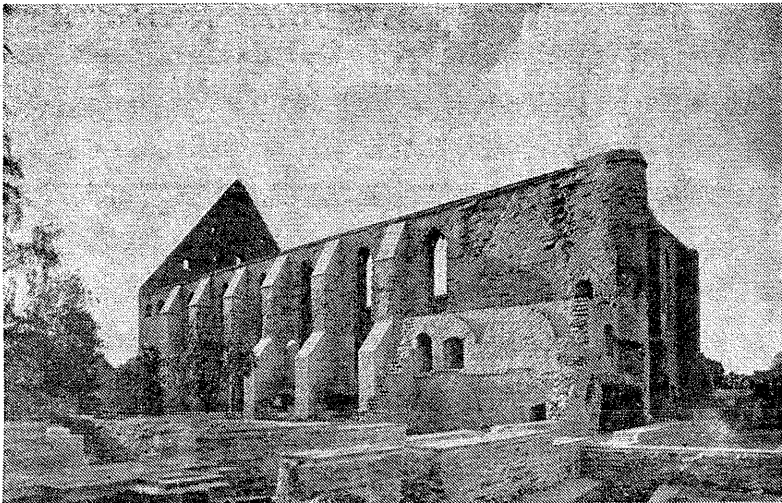
"Vanta, mis seal on!" Sirutan kaela:

"Sa Krist küll! Kraavikaldal on varaskabjad. Nagu kollane väli kohe loobleb pervi pidi!"

"Jookseme!" Aadam ka nagu poisike haarab mul käest ja me laseme tulist traavi nii et porivesi keeb üle pea.

Ongi. Muidugi on varaskabjad ja olja välised! Ei, me ei lähe kuskile. Ümberringi on nii palju vullinaid ja eulinaid, sidinaid ja sidinaid, hõiskeid ja helinaid.

Kes ütleks, et kevad ei ole ilus, nii ilus!

Pirita kloostri varemed.

Klassikaline kriminaalromaan üllatavalt Karl Ristikivilt

Karl Ristikivi jätkab üllatamist. Eesti Kirjanike Kooperatiivi järgmiseks raamatuks on nimelt kriminaalromaan, millele tema on autoriks. Kõll mitte päris tavaline kriminaalromaan, vaid kirjanduslik selline ja klassikalises stiilis. Sellel lool on ka oma poliitilised keerdkäigud ja selles avaldub maailmavaateline sümbolika tuntud heakvaliteedilises ristikiivikus pakendis. Kirjanik jõudis asja koju Stockholmist tagasi Kiipros saarel ja püüame temalt pärida rohkemat uue romaani "Kahekordne mäng" kohta. Milline on selle sisu pügas kokkuvõtte?

— Kõigepealt tehaksin teha väikse ülevaate. Mõnel pool näib ikka veel vallitsevat arvamine, nagu ei oleks kriminaalromaan midagi tegemist kirjandusega. Tegelikult on aga küllalt kriminaalromaan mil on ka kirjanduslik väärtus ja vastupidi. Kui võib öelda, et mu uus romaan "Kahekordne mäng" ei ole tavaline kriminaalromaan, siis mitte sellepärast, et see oleks kuidagi kirjanduslikum. Põhjus on hoopis teine. See romaan ei vasta nimelt täiesti moodsa kriminaalromaan nõuetele. Siis oleks ei ole ta küllalt realistlik vaid sarnaneb rohkem sajandi alguse kriminaalromaanidele. Teiseks on ka siin tegemist kahe looga, mille toimuvad erineval ajajärgil — 17. sajandi lõpus ja 1920. aastate alguses. Aga muidugi ei saa, nagu kriminaalromaanis puhul ikka, selle sisu ette ära jutustada, sest see võtaks lugejalt võimaliku põnevuse. Võib ainult öelda, kuna on juba mainitud, et selles on ka oma maailmavaateline sümbolika, et siin mängib teatud osa Spengleri "Õhtumaa allakäik", mis sel ajal, 1920. aastal oli aktuaalne ja mis oma aktuaalsust ka praegu pole kaotanud, olgu siis meie suhtumise teosesse milline tahes.

— Nii siis ei puudu romaanist ka kaasaegsed probleemid. Kust tuli idee kasutada kriminaalromaan vormi? Mulle meenus siin, et keelepeep Johannes Avvik just seda vormi kõrgelt hindab ja on väimustatud olnud eriti klassikalistest kriminaalromaanidest...

— Johannes Avvik ei ole selles suhtes sugugi üks! Aga et ma ise olen katsetanud selle tehniliselt väga nõudliku vormiga, selle põhjuseks on, et ma oma ajaloolisest romaanidest kogu aeg olen pühunud teatud vormilistest välistest. Nii olen ma kasutanud kronika vormi, biograafilist romaan, utopiat "Imede saares" ja ühe raamatu mustri kokku ladunud üksikute novellidest, nimelt "Sigatuna värvatest".

— Oled pikemat aega tegeleud kauge minevikuga keskkaegses Euroopas. Kas ajaloolised teemad on nüüd ammendatud? Nende taustal paistis sinu hvid ja elamused kuulsal ajaloo. Pakkades, kus oled liikunud, nende hulgas ristiriitlike saared Rhodos ja Malta. Eks ole huvitav ajalugu ju ka Kiiprosel, kus puhkased...

— Ajaloolised teemad on ammendamatu, nagu kõik teisedki teemad.

Karl Ristikivi

Olen seal ainult võtnud üksikuid, mis mulle antud hetkel on sobinud. Mis puutub paikadesse, siis pole ma kaugeltki kõigis paikades ise viibinud, vähemalt mitte enne kirjutamist. Ka Kiiprosel jõudsin alles siis, kui ma ristiriitlike juba ammu olin jumalaga jätanud. Kiipros moodustab ja selles mõttes pideva ahela Rhodose ja Malta. Aga seekordne reis oli puhtakujuline puhkuseks. Mis muidugi ei tähenda, et see saar ei pakuks ajaloolist huvi mitmes mõttes.

— Kas minevikku tagasitõmbumine oli kuidagivõlt põgenemine kaasaajast olemisest? Või andis nendelegi vaid arhiivise vormi, näitamaks, et midagi ei ole uul sellisest maailmas?

— Võiksin vastata ühe oma romaani tegelase sõnadega, et ma pole põgenenud, vaid ainult uuele positsioonile taganenud. Aga ka see pole päris täpne. Mida ma olen pühunud minevikku tagasi minnes? Olen pühunud leida teed, mida kaudu me oleme tänapäeva olukorran jäänud. Aga ma pole veel nii kaugele ja küsitav on, kas kunagi jõuan. Sellele vaatamata on otsimine ise mulle palju pakkunud. Ja oleksin rõõmus, kui see pakuks midagi ka lugejale.

— Ja kuidas on eestlasteliste teemadega, millestega alustasid juba oma kirjanikuteekonda, nagu "Tuli ja raud", "Võõras majas", "Õige mehe koda", "Rohtaed" jne. Paguluse saabumisel jatkus see teemaatika romaanides "Kõik, mis kunagi oli", "Ei juhtunud midagi". On see teemaatika jäänud vaid minevikuks?

— Praegu on see minevik. See ei tähenda sugugi, et see ühel päeval võib olla tulevik. Aga tulevikku ei julge ma ennustada.

— Jagad loomingut igapäevase leivateenimisega. See ei ole kerge. Kuidas ja millal leiad aega kirjutamiseks ja mõtisklemiseks?

— Mõtisklemiseks jätub alati aega, raskem on kirjutamisega. Siiani olen kirjutanud peamiselt suvel, õhtupooliti, mil päevad tunduvad pikemad, vähemalt valgema. Aga mida aasta edasi, seda raskemaks see muidugi muutub.

— Vaatad oktoobris tagasi juba 60-le eluaastale. Kõiksini sel puhul: millist perioodi oma elust hindad sa kõrgeimalt?

— Võiks öelda perioodi, mis on kõige rikkam inimese elus, nimelt teine aastakümne. See on siis, mil kõik on uus ja huvitav, mil iga päev midagi uut juurde annab. See on periood, mil inimene kujuneb. Vaatamata välistele oludele, näitaks majanduslikule olukorrale, mis võib olla ja minu puhul oligi üsna raske, on see siiski kõige õnnelikum aeg. Juba sellepärast, et sel ajal ei ole inimesel veel minevikku, vaid ainult tulevik.

— Kodumaa okupatsiooniprobleemid on mõnigi kord väidetud, et kirjanik ilma kodumaa kontaktita on nagu õigete juurtele, see takistab loomingut. Kuidas vaatlada Teie sellele probleemile?

— Selle väite lükkab ümber asjaolu, et palju maailmakirjanduse tähtsaid on sündinud paguluses. Siis poleks ju näiteks Dante kunagi saanud kirjutada oma "Jumaliku komöödiat". Kirjaniku looming kaasa. Võib tekkida ainult tehnilisi raskusi teatud teemade käsitlemisel. Aga eks ole selles suhtes kodumaa kirjanikel veelgi suuremaid raskusi, kuigi teisel põhjusel. Teistest külast aga juhib uues ümbruses viibimise meid hoopis uute teemade juure, mis

Pirita suvituse, moto- ja purjespordi keskus

Uuena Pirita jõe maastikus esineb Tallinna botanikaääd, mille territooriumi põhimassiv (pindala 127 ha) asub Kloostrimetsas. Koos Keemia tänavas asuva osakonnaga ja Iru Puukooli territooriumiga on Tallinna botanikaääd üldpindala 170 hektarit. Kirjeldus näitab, et Tallinna botanikaääd põhimassiv asub Pirita jõe orus ja terrassidel. Botanikaääd kui uurimisalus rajati detsembris 1961. Aia kollektisioonis esinevate taimeliikide, teisendite, vormide ja sortide arv tõuseb üle 7000, neist 608 sorti roose ja 50 sorti sireleid. Botanikaääd töötavad üle 50 teadusliku töötaja.

Arheoloogilised kaevamised Iru linnael jätkusid aastail 1952 — 1959 (alustati omariikluse aastail). Aastail 1956 kaevati osaliselt lahti ka üks linnuseligidane kv. kalme, mida oli kasutatud matmiseks I — VI sajandini ja kust saadi rida huvitavaid leide. Pirita keskses säilivad ikka veel Pirita kloostri varemed.

Metsakalmistu Kloostrimetsas on nüüd üks Tallinna vaatamisväärsusi. Kommunistidest on sinna maetud Johannes Vares-Barbarus, August Jakobson ja A. Müürisepp. Lisaks meile meel Moskvas ümber sünnimaale mulda Eestinaa KP keskkomitee kunagise esimese sekretäri, majandusteaduste doktori N. Karotameme põrm.

Pirita jõe suundmeala lähedal, Pirita sillast ülalpool: Kabelimäe ümbruses on puhkepärk, kus ei puudu ka ujumisbasseinid Vana jõesängis süvendati ja saadi ligi ühe km pikkune, 25 m laiune ja peaaegu 2 m sügavune veetee, mis rõõmustab paadisõitjaid. Uut parki Kabelimäe ümbruses, mille üldpindala on umbes 15 hektarit, hakati rajama 1958. Park on praegu ilmet võimas. Pargi kõlakojas korraldatakse kontserle.

Baltikum inglise seerias

LONDON (EPL) — 14. mail algas Sunday Telegraph uue artikli seeriaga "Venelased Kremlis vastu", mis puudutab ka vähemrahvuste vabadustalusi.

Esimeses osas käsitleti juutide võitlust väljajäätuks N. Liidust. Kuuldavasti tulevad küsimuse alla ka Balti rahvad. Artikliseria viieliikmelise toimetuse kuulub ka Daily Telegraphi Stockholm kirjasatja, eestlanna Elga Eliaser.

muidu vaevalt oleksid kõne alla tulnud.

— Jälgite muidugi ka kodumaa ilmuvat ilukirjandust. Kas on seal, vaatamata olukordadele, kerkinud uusi talente, kellele on paik loomulik eesti üldises kirjandusloos?

— On rõõmustav, et meie kirjandus ka kodumaa on viimase aastakümne jooksul teinud suuri edusamme, eriti võrreldes vahepealse maailmaseisuga, mis kord tundus väga halbaennustav. On esile kerkinud uus kirjanike generatsioon, kelle hulgas terve rida andekaid kirjanikke, ilma kedagi üksikult nimetamata. See uus tõusuage ilmnes kõigepealt luules, aga hiljem andnud tulemusi ka proosas, kuigi peamiselt selle lihvormides. On arusaadav, et romaanis osas võitlevad kirjanikud kodumaa suure raskustega. Sellelõttu vahest on nii, et viimaste aastate väljajäätavale romaan on ajalooline.

— Ja lõpuks: mis on sul teoksil ja tulemas?

— Siin pean kahjuks vastuse võtma jääma. Kui võtta just praegust momenti, võin öelda, et teoksil ei ole midagi. Aga tulevikus suhtes, nagu juba varem ütlesin, et taha ega julge midagi ennustada. Elame, näeme.

Intervjueris: JUHAN KOKLA

Mererand Pirita jõe suudmealast Meriväljani on talinlaste supluskohtaks. Bussühenduse kõrval on nüüd kasutada ka laevad. Ülevaade näitab, et mererannas on rietusruumid, spordi- ja rannatarvete laenuvõtt, ajakirjanduse kioskid, maiustuste ja jäätise müügipunktid, kuna kehakinnitust võib saada otse ranna lähedal asuvast shashlõkibaarist. Lõunatada või õhtust süüa saab rannakohvikus või restoranis "Pirita". Mis autobussi- ja taksopeatuse juures. Neile on lisandunud jõesuus muuli ääres ankrus seisev kuunarkohvik "Kihnu lõnn" (restoran Pirita fillaal), mis on endine Leninigradi okeanograafia instituudi ekspeditsioonilaev. Õhtuti töötab kuunarkohvikus väike varietee, Pirita keskses, mis asub jõesuudmes silla läheduses, on kino, väike kohvik, rida kioske, kuid ka toiduainete, tööstuskaupade ja raamatu kaupluse, apteegi, juuksuritöököda ja uus sidejaoskond.

Pirita jõesuu on viimase kümne aasta jooksul rekonstrueeritud: jõepehi on suvendatud, varustatud muulide ja laiemurdatega. Nüüd võivad laevad jõesuu kuni sillani sisse sõita. Merivälja-poolsele kaldale on ehitatud sadamasil Tallinnaga ühendust püüvatele reisivadele, vastaskaldale aga juurde tehtud hulk uusi kaisid (üle 300 m) spordilaevalade. Pirita jõesuu Tallinna-poolsele kaldal asub mitu jahtklubbi, milledest juhtiv on VSÜ "Kalev" Tallinna Jahtklubi. Selle jahtklubi hoone valmis 1954. aastal.

Pirita jõesuus asub ka Tallinna Spordilaevalade Eksperimentaaltahes, mis asutati juba 1945. Jga aastal lastakse välja üle 500 parjeka ja üle 50 mootorpaadi ning 1800 paari veevõuski. Ka toodetakse seal spordilaevala plastmassist, Pirita velodroom (jõe ja Rummu tee vahelisel alal) valmis 1969. Velodroomi hoones toimub jalgrattaspordi kool, samuti on seal 32-kohaline võõrastemaja sportlastele.

Kloostrimetsa teel 56 asub VSÜ "Kalev" Auto-Motoklubi, mis asutati 1950. Klubil on seal nüüd ka kehakorraldus hooce garaažide ja töökodade, võõrastemaja (25 kohta) ja suvel alas paikneva käimlinguga (34 teeki). Pirita-Kose-Kloostrimetsa mootorisporidi ringrada rekonstrueeriti 1960. aastal 8 m laiusel. Tallinna botanikaääd vastas Pirita jõe vasakul kaldal asub Kose-Lükat Sanatooriume Metsakool ja Kloostrimetsa tee. nr. 29 Tallinnas järelevi haigla.

Mees, kelle veresooni "loputati"

SAN ANTONIO O(Texas) — Eksperimentaalselt meditsiinilises ajaloos vahetati patsiendi veri täielikult välja, täiesti puhastades haige vereringe keemilise lahusega.

Kümne minutit lamas ameerika sõjaväelane seersant Tors Olson operatsioonilaua, ilma et ta soontes olnud tilgagi verd või et ta süda oleks tuksumud. Olsoni haige veri asendati vereülekanega uue terve verega, kuid enne vereülekanet puhastati ta vereringe veresooni puhastava keemilise lahusega. Operatsioon õnnestus täielikult ning 20-aastane nore lennuteenistustlane ütles päev pärast operatsiooni ajakirjanikele, et tunneb ennast hästi, võõras veri ta soontes ei sega teda. Olson jääb paariks nädalaks haiglassee vaatluse alla.

TALLINNA Eesti Kaitse
SÕJALASE GÖTEBORG
POSTINUM 528427

Apropoo Nixoni-reisile: Kui venelased ehitasid Potjomkini kulisse end. presidendiprouale

USA president võeti vastu Kremli poolt koos abikaasaga ja saatjaskonnaga. Talle näidatakse ka "näiteid" Venemaast. Siin tuleb meelde pida, et venelased on alati olnud osavad Potjomkini-kulisse püstitajad. Nagu seda näitas ka rootsi televisioon, näit, alustati kõrge külalise ootel kohe USA saatkonna ümber tänavavald paradema ja kaunistama ning fassaade värvima. Kuidas, mitte pärast sõda ex-presidenti abikaasa Eleonore Roosevelt. N. Venes alati veeti, sellest jutustab Iseloomustava loo A. Solzhenitsini romaanis peatükki, mis kannab nime "Buda naeratab". Selle tegevus sünnib Butörka vanglas suvel 1945. a.

See Katarina Suure aegne sinige karistustina oli rahvakomissar J. Zhovi ajal veelgi "progressiivsemaks" tehtud läbiastmatute aknalaadidega, nii et vangid läigi ei näinud ühtegi püksikettist ega tükkist sinistest. Iga kong oli ettenähtud 25 vangile, sõja ajal selles "puhkeinstituutis", nagu kirjanik seda nimetab, töusis elanike arv kongis 50-le ja pärast sõda 75 isikule.

Kala asemel söödeti neid "rahva vaenlasi" konnade, usside, kapsa, nõgese ja looma siloga. Vangid kükitasid nagu koerad, kus keegi sai, ja iirevil hammastega valvasid, et Elitio-sauruse buljong või loomatoidu supp saaks jagatud täpselt, mida lõpmäti aplalt. Kõik olid rahul. Ükski ajaleht ei nurisend. Edasi jutustab kirjanik:

Ühel lämmataval, palaval öhtul üks avanes ja vagete kinnastega kapten sisenes koos hulga ohvitseride ja seersantidega. Vangid käsutati välja. Kohe levis sosin, et nüüd on hukkamisele minik. Viiskümmend meest saadeti teise kongi, ülejäänud 25 viidi läbi terasest, mitte piinakambri, vaid sauna ja täi korvetesse.

Istuti ja seleti mõni tundi riieteta ja pesimistööd kuni saadetakse, mis sekkord mõnede arvates pidi olema tappe gaas. Oh imel! Hoopis leiti habemeajajat peeglit, kõlve, juuksekreemi, küünelaki ja isegi teatriparukat. Sõnased ja algasid oma töid. Ja siis saunas – peesma!

Üksel pistis seersant igahelne pihku pesukäina ja sirellilõhnalise, roosa seebi allkirja vastu. Tavaliselt anti peopesale tükki haisevat pläga seebi asemel. Aga peesimise ei saanud suurt asja. Arutati poliitikat. Optimistid teadsid arvata, et Stalin ja Beria on põgenenud Hiinamaale, et Molotov ja Kaganovitsh on hakanud katoliiklasteks ja üldised demokraatlikud valimised on käigus.

Järsku avanes üks ja täiesti uskomata asi juhtus: igahelne anti roosa frotee rätik ja suur kaunistus pütri – töölaagri vangi kuue päeva portsion! Vangid viskasid roosad rätikud põrandale ja lukustasid kaeratunga pütri libekile rätik ilma lusikata. Toodi veel teine portsjon pütri. Siis juhtus midagi tõeliselt ebaharilikku: kanti sisse kartulid. Mitte külmavõetud, mädanenud, vaid täiesti söödavad, pisikesed koorega seakartulid.

Kaheksakümend viis meest ründasid kartulilõhna ja paari sekundi jooksul kõik möödas. Tühi ämber veeres põrandal. Hetk hiljem toodi soola, aga enam polnud midagi soolata.

Järgnevat major pidas kõne: "Kallid vennad, teie olete kõik ausad Soveti kodanikud, ainult ajutiselt eemaldatud ühiskonnast väikeses vales saamis pärast, kes kümnelt, kes kahekümnelt aastaks. Meie vangila juhtkond on suuri, raskesti vigu teinud. Me tahame seda parandada, nii et nüüdsest peale te saate nautida saatoortumise hüvesid."

Nüüdsest peale toht oma Jumalat paluda, väljakäiku minna kui selleks teavitus ja võite oma memuaare kirjutada. Kes aga teist portsjoni toitu küsib, kardinateesse või valituse dokumentidesse nina nuuskab või laulab julge sigaretti võtta, saab raskesti karistada."

Järgmisena tuli sisse neli noort pu-nastavat ja naeratavat näiteku-pesukandamitega. Ei olnud need vangi-d vaned poollõrbenud püksid, sär-rid, vaid tülloored sinistest siid-sid, ahussu, särpid, kaeslased, kol-lased. Ameerika kingad, sadud Lend-lesse'i kaudu ja ülikonnad sünteti-lisest villast. Vangid, tummad hir-

Eleonore Roosevelt, kelle külastust kurikulausse Butörka vanglas kirjeldab Solzhenitsin.

must ja valmustusest, marssisid kolonnis tegasi oma kongi nr. 72.

Sa armas Jumal kuidas kõik oli muutunud! Isegi koridoris oli paks, pehme vaip mis kutsuvalt viitas väljakäiku. Kongis oli õhk puhastatud ja päike paistis lõbusalt läbi uute aknalaadide ja pitskardinate. Kogu öö oli kõvasti töötatud, voodirahmid olid hävitatud ja kongi seinad valgeks värvitud, dekoreeritud siin ja seal värviliste lindide ja tuldidega, nokas lõlklause maailma rahust. Vooditel olid suletud ja -padjad, teki nurk kokketeel üles keeratud, et paistaks valgeld linad.

Iga voodi ääres oli öölaua ja ümber seinte riulid, täidetud raamatutega nagu Marxi ja Engelsi tööd, St. Augustine'i ja St. Thomas Aquinase tööd. Kõige enam oli muutunud nurk, kus tavaliselt seisis mustuseämbri. See oli nüüd puhas ja värvitud. Ikoona Püha Neitsi lapsega rippus seinale, mille ees põles tuli. Samas oli ka Rooma katoliku nädonna kuju, Piibel, Koraan ja Talmud, ja üks väike pronksist Buda, kes näis nagu naerataks.

Vangid läksid öndsas meeleolus magama ning mõulesid rahus kuni lõunani. Korraga jooksis ülmas ärrituse sisse üks valetes kinnastes kapten, käsutas vangid kähku riide ja voodid korda. Siis toodi sisse tärgetaud, valge linaga laud, mille peal olid ajakirjad "Ogonjok" ja "America" ning paar sigaretti.

Ka kaks pehmet tooli lükati sisse. Kapten rapas ilusa, valge kepiga igahelne sõrmile, kes olid võtnas ajakirja "America".

Järsku oli kuulda terasuste avamist, samme ja naiste hääli. Ja kong nr. 72 ukse tagant kostis, kuis Butörka vangila ülem ütles viisakalt: "Ja nüüd, Mrs. R... võibolla Teid huvitaks külastada mõnda meie vanide ruumi? Misugust? Võibolla, mille juure me jul usulikut oleme satunud, nr. 72 näiteks... Seersant, tee lahti."

Proua R... sisenes enda saatjaskonnaga, kuhu kuulusid sekretär, tõlk, kaks kvekeri-maadamit, vang-

la juhtkond ja poliitilise politsei ohvitserid. Mrs. R... ühe tuntud riigimehe leisk oli tulnud Venemaa oma silmaga tutvuma, kuidas UNRRA summast tarvitatakse. Ja nüüd ta soovis näha Vene vanglat.

Mrs. R... oli ülmalt rahul. Milline puhtus, püksepaisteline, kõrbes-ta ruum, ikoon põlemas, kuigi oli äripäev! Mrs. R. küsis, miks vangid ei suitseta, kas nad hoiavad pu-hast õhku? Tõlk seletas, et nad on teadlikud suitsetamise mürgi ohtu. Üks vang võttis laulalt ajakirja "America" ja hakkas seda kiirelt lehitsema.

Mrs. R... lasi sellelt mehelt küsi-da, mille pärast ta on karistatud. (Ta oli suhelnud Ameerika turistiga). Kindral major seletas prouale, et see oli aktiivne hitlerlane, töötas Gestapo-le, põletas maha oma kääga Vene küla ja – vabandust, et seda ütlen – vägistas kolm Vene talutüdrukut; neid lapsi, keda ta on tapnud, on arvatult.

"Kas ta mõisteti surma?" hüüdis proua. "Ei me loodame, ta te reformeerub, ta sai kümme aastat ausat tööd". Ilme vang näol muutus va-lusaks, kuid ta ei seganud vabele, vaid lehitseis edasi Ameerika zhur-naali. Sel momendil tuli sisse Vene preester, hõbe ristiga rinnal ja tes-tament käes, nagu ilmselt sooritas oma tavalist ringkäiku.

Nähes seltskonda, elmatas ja tah-tis tagasi tõmbuda Mrs. R... aga pa-via teda lahkelt oma ülesandid läbi viia. Kuulus daam pausis siis kindral-majorielt küsida, kas keegi soovib karvata UN-le? Major tegi ähvarda-da märkuse suitsetamise keelu kohta, sest paar julgemat olid võtnud laulit paberose.

Nüüd hakkasid kõik ägedalt protes-teerima ja suitse nõudma. R... kuul-las haviga tõlgi seletus: vangid on vihased, et Ameerikas musti nii halvasti koheldakse ja nõuavad üks-meelset, et neegrite küsimus viidagu UN-i.

Järgmiseks servereeri lõunat. Neli nägusat pesutüdrukut olid ümberrii-tetud ettekanekandjaks, tuues sisse ka-nasuppi. Kordus sama primitiivne toiming, ainult heimeisid lüritat ja kanakontide rägistamist oli kuulda. Keset lauda oli pandud taldrisk kon-tide jaoks, kuid see jäi tühjaks. Kül-lalised olid üllatunud. "Kas nad on näljased?" küsis proua.

"Kas keegi soovib veel?" küsis ähvardaval ilmel major. Keegi ei soo-vinud... Sama kiirelt õgiti lihapõl-lal riisiga. Puuvillise-komposti sel pä-oval ei servereitud, kuna oli äripäev. Olles veendunud, et vaenulikuud lääneviimud levitavad valesid Vene olude üle, lahkus proua R... kong-ist. "Aga küll on neil toored kom-bed," kaebas ta, "ja kui armemata need õnnatud on. Aga peab lootma, et kümne aasta jooksul siin nad oma-vaad kultuuri. Teie on suurepärase vanglat!" Külaliste lahkudes, preester hüppas ka välja enne uste sulgemist.

Vangid käsutati nüüd jälle sauna, lahti rietumata ja kõike tagasi andma, ka roosa seep ja pesukünn. Nende lehad olisid läbi. Ühe mehe suust leiti maejuulise lehekülge, välja tõm-matud testamendist. Selle eest anti talle peksu. Kui nad viimati saunast kongi viidi, oli kõik endine: 50 meest olid tagasi käsutud, mustuseäm-bri nurgas, akadeed trellid ja läbi-paistamatu klaas. Rahutuvid olid üle värvitud, pühakute pildid kadunud.

Aga nurka oli unustatud võike Buda, ja näis nagu naerataks see alandli-kult.

Vestlus Jaan Kuusega: Kanaarias rootslased pooleks sakslastega

Stockholmi külastab praegu tuntud meeleolulaulja tenor Jaan Kuusk, kes juba kümmeaastat elab Hispaaniale kuuluvatel suvitussaartel Kanaariatel, täpsemalt üldes nende pealinna Las Palmases, kus ta eestlastele, kes Rootsist ja teistest maadest suure laulv suvitama tulevad, on sõna iselises mõttes kindlaks punktiks, nõuandjaks ja abimeheks. Sageli üldeldakse najatades, et Jaan Kuusk on meie konsulliks Kanaariatel. Kasutame juhusit temaga vestlemiseks ja küsime, mis on kauge külalise Stockholmile tuleku eesmärgiks?

— Kõigepealt kavatsen siin teosta-da oma ammuist plaani uue heliplaa-de tegemiseks, kuhu kogun oma mee-leolulaulude paremiku. Ja siis pean muidugi rutini kohaseid kontakte oma igapäevase elavtöö alal. Olen nimelt Kanaaria saartel Skandinaa-via tarbekaupade importööriks. Kau-bad, mida sinna tulnud skandinaa-vlased vajavad, on rootsi ja soome suitsud, napsid, või, juust, soome leib jne. Kuigi inime-ed sõidavad välja võõrastele maadesse, ei saa nad loo-buda oma harjumustest tarbimise alal. Mina seega abistan neid.

— Kas jääb aega ka laulmiseks?
— Laulmine on jäänud otse luba-matult tagaplaanile. Pole lihtsalt aega. Olen siiski vahetevahel ka Ka-naarias esinenud. Pean aga ütlema, et laulmine mulle on jäänud nüüd vaid kõrvalharrastuseks, meeldivaks hobiks...

— Kanaaria kliimat peetakse era-kordselt pehmeks mistõttu turism käib aasta läbi. Kes turistid ja suvi-tajad tulevad ikka veel esmajoones Skandinaaviast?
— Üksvahe olid Kanaaria saared, eriti aga Las Palmas, suurel osalt "rootsi saared".

Rootslastele ja taanlastele on aga vahepeal tekkinud üha uusi huvita-vaid suvituspäiku, muu hulgas ka Aafrika. Sellegipoolest on rootslased ka praegu oluline klientel Kanaa-riale. Vahepeal on aga eriti iläine sakslaste arv kiiresti kasvanud ja neid on umbes pooleks rootslastega. Ja siis on elustandardi paranemisel üha rohkem tulema hakanud ka soomlasi. Rohkesti on ka inglasi, ku-na prantslastel eelistavad oma Vahe-mere kuurorte. Mis puutub eestlas-tesse, siis on neidki näha aasta ringi Kanaarias. Mõõdund jõulude ajal

Jaan Kuusk

oli Las Palmases jõulused veetmas umbes poolaasta eestlast.

— Kuidas olid ilmad jõulude ajal?
— Kanaaria talv on peaaegu nagu põhjala suvi. Tänavu oli see pilyi-sem ja jahedam kui muidu. Kuid tu-riste oli rohkem kui kunagi varem.
— Eestlaste muretsed viimased ajal suvitusi Hispaaniasse. Kas ka Kanaaria saartele?

— Neid leidub, eriti kus elamuho-tellide ehitajate hulgas on olnud eestlasi. Suvituskortereid muretsedv sageli vanemad inimesed, et külma aastajava teada soojas kliimas ja eia-da üldse odavalt. Kanaarias ja mujal hoolitsevad majade administratsoo-nid soovikordal korterite väljatuuri-mise eest ajal, mil omanikud ise neid ei tarvi. Nii tuleb üldapimeine odavam. Eestlastel on olnud suviti-si Hispaania mandrile, eeskätt Ali-cante, Torremolinos ja Malaga üm-brusse.

Autovargused probleem ka Nõukogude Venemaal

WASHINGTON (VES) — Auto Nõukogude Venes on nii prestiižhi kui ka isikliku vabaduse sümboliks, kirjutab ajakirja "Time" korre-spondent J. Shaw Moskvas. Auto vabastab nõukogude inimese kom-munaalelu distsipliinilt ja viib ta välja kitskestest linnakorterist, mis sageli ei olegi suurem kui auto. Kõige seetõttu on nüüd auto-maania ehk automobilizatsia tohutult kasvanud Tallinnast Tomskini, ütleb J. Shaw.

Enne 1. mai pidustusi oli välis-maalaselt Moskvas huvitav näha ette-valmistusi "autohooajale". 6 miljoni elanikuga Moskvas on umbes 150.000 eraautot. Kuna autod on Venes suhtelisel väga kallid, püütakse seda hoida nii hästi kui saab. Rõhuval osal Moskva autoomanikest pole ga-raazhi ega ka kuuri, kus autot talvi-sel ajal hoida. Garaazhi asemel ka-sutatakse presentkat, ja on juba juumenud kombeks, et need võet-akse autodet ära enne 1. mai püha.

Nii võiks aprilli viimastel nädal-lah küllal autode "lahipak-kimisi" ja pesemisi (müsta auto cest võib saada rubla trahvi). Tavall-ist teostatakse ka politsei inspekt-i-onniti, enne kui autoomanik võib sõita vabasse looduses, kusagile Moskva lähedale kasemetsa või jõe kaldale.

Viimastel ajal on N. Venes tekki-nud uus liik kurjategiäid — auto-vargad. Seetõttu nüüd, kui auto pan-nakse talvekorterisse, autoomanik võ-tab sellelt ära aknaühikuga, bensii-nipaagi kapsli, antenni ja mootoris kõik kättesaadavad esemed. Sellatao-liste autoosade järele on vergus muu-tunud lausa massiliseks. Kuid on tekkinud kuritegelised jõugud, kes presendi all kevadet ootava auto sala-ga viivad minema, jättes sinna ase-

mele mõne vana autotraki või liht-salt presendi hoidvad tugipuud. Ku-ni omanik varguse avastab, võib auto olla Moskvas juba 2000 kilo-meetrit eemal Samarkandis.

Uus autovabrik Togliatti, mille itaallased ehitasid, laseb praegu iga päev välja 1000 Zhiguli autot (vas-tab itaalia Fiat 124-le). Nende ükk maksab 28.000 krooni. Kuna õppinud tööliste palk on vaid 900 krooni kuus, on selge, et auto ostmise käib te-mal ülejüü. Ometi ostjaid leidub ja nendeks on peamiselt inimesed, kes oskavad kõrvalt äri teha, preemiad kombinereida, ettevõtet varustada jne. Kõige selt tõttu on nõukogude võimudel ees suur probleem: auto-juoks on vaja uut teedevõrku, bensii-nijamtu ja parandustöökojades. Kuid nende sootamine vähegi ra-huldavas ulatuses ei tule ilmselt ni-pea kõne alla. Venelane on esilguul õnnelik kui ta saab auto. Võtab hulk aega, enne kui ta hakkab nõudma teisi liiklusesõides.

**EESTI
KULTUURI
KOONDIS**
POSTGIRO 57588

Cherokee-indiaanlaste pealinn Kõksi matkamärkmeid USA-st

CHEROKEE (EPL). Olen lõpuks jõudnud indiaanlaste riiki. Ametlikult on selle nimi küll "Qualla Indian Reservation", aga siin elavad Cherokee indiaanlased ja nende riik on 65 tuhat akrit suur ja neid endid on ligi kaheksakümmend hinge, ja pealinn nimi on ka Cherokee. Üleüldiselt on see ainult üks lühike tänav mille ääres on paar hotelli, bensiinijaama, restoran, kohvibaar, ärid kus müüakse igasugu suveniire ja indiaanlaste käsitöid ja väike muuseum.

Suurelt maanteelt viib sinna kolmekümnekilomeetrisel kitsas ja kõverik tee läbi mägede maastiku, kuna see ala kuulub juba Smoky Mountain (Suutsuste mägede) ahelikku. Tee ääres on siiski mõningaid hotelle ja bensiinijaama, kuna see on ainuke tee Cherokeesse pääsemiseks, nende naabrusse väheolulisi elamuid mille ümberseisab autosidki, kuigi mõned neist juba vrakid. Linna jõudes teravilja saabujat nelja-viie meetri kõrgune indiaanlane kuhu samakõrgel tootemooli kõrval ja selle jalal suured mustad karud, milliseid veel praegu elab Smoky mägedes.

On ilmne, et see tänav on mõeldud valgete ameeriklaste jaoks. Tüüpilised reklaamid ja ärisildid kirvelis värves ja tuledes, ehitused tavaliselt Ameerika väikelinna äride stiilis, parkimisplatsid nende ees — kõik meenutab Ameerika väikelinna.

Ainult nimesed vihjavad indiaanlastele: Tomahawk Gift Shop, Pocahontas Trading Post, Fortress Restaurant ja nende ees seisavad täies sulemundris indiaanlased, kes on valmis fotografeerimiseks poseerima ja pärast osutavad sildile, kus teatakse, et igasugune annetus poosserimise eest võetakse tänuga vastu.

Ma teen foto ühest niimoodi poosserivast ilusate liikandide ehitust, rõivast ja võimsat peanahet ja käevärte kaunistusi kandvaid indiaanlastest ja küsin kas ta võiks mulle kirjutada oma nime cherokee (loe: sherokli) keeles, kui ei, seda ta ei oska ja ta kirjutab mulle märkmikku

Cherokee on Cherokee-indiaanlaste pealinn nimi nende reservaadis Põhja-Karolinas. (autori foto)

puhtas inglise keeles Chief Thomas Jumper.

Istun kohvibaaris ja mõtlen selle rahva üle kelle päälil on praegu turistide huvi- ja fotografeerimisobjektiks ja kuigi ta räägib oma keelt, ei oska ta seda kirjutada, olgugi, et cherookeed on ainuke indiaanisuguharu, kel on oma kirja-keel ja isegi piibel ja lauluraamatud trükituna ses keeles.

Siin jõuab muu mõttekääk Sequoyah juurde, mehe juurde, kellest on teada, et tema on ainuke inimene maailmas kes on loonud ühele kõneldavale keelele kirjamärke süsteemi. See süsteem koosneb 86 märgist mis sümboliseerivad kõiki cherookee keeles esinevaid sümboleid. 1821. a. võitis cherookee rahvuslik nõukogu selle ametlikult vastu ja Sequoyah sai autasuks medali. Nende ümbolitega ilmus ka esimene cherookeekeelne piibel ja ajaleht, kus uudised trükiti rööbiti inglisi- ja cherookee keeles.

Ma tõusen ja jalutan muuseumi, mis on lihtsalt teiste ärihoonete tavaline ehitus ja kuhu pääseb vabatahtliku maksu eest. Objektid on imelikult segamini, seal on vanu tarbe- ja sõjariistu kõrvuti kaasaegsete käsitöötoodetega, cherookee tekstiile vaheldumisi eskimode hülganahast saadastega — viimaste nimi: muklud, kõlab huvitaval ja jääb mulle meelde. Muuseumi valvuriks on valge ameeriklane ja sellelt kuulen, et cherookee naised on need, kes on valmistanud tarbepiistu ja tekstiile, viimased on geomeetriliste mustritega, mis kohati meenutavad eesti võrk-kirja mustrit, ning on ilusate värvidega kootud. Samuti on kenad punnitud korvid geomeetriliselt sissepunutud ornamentidega. Savinõud on kõik käsitöid vormitud, nad pole tundnud treipinki, kuid nendegi ornamentika on isesugune, purase keramikale kõrval esineb ka musta.

Meeste tööks on olnud jahi- ja sõjariistade valmistamine. Ja neis ilmneg kogu see osavus, mida jahitpidav rahvas võib arendada, tomahavkid on algi olnud lihtsast kivitaradega lõig- ja viskerilistest kuld neliolgi on dekoratiivsed motive ja värvilisi sulgi ning paelu. Cherookeed on tunnud ka puhumist, kust nool puhuti linna või väikelinna pihta.

Valvur-ameeriklane räägib veel, et cherookeed riiki või ühikonda valitseb kahepealilikuline nõukogu ja et kõik ettevõtted, ka need ärid ja hotellid mida linna näeme, on valgetele kas ainult renditud või üüritud, maad ei saa valged osta, ja kui keegi valge inimese tahab nende alale elama asuda, siis peab seal olema mõjuv põhjus, näiteks abieluline, ja loa annab ikkagi ainult

cherookee vanemate nõukogu. Koolides õpetatakse ka cherookee keelt ja kirja, kuid nooremad on hakanud väljaspool, valgete ettevõtteis tööl käima ja neil on kõigil õigus reservaadist lahkuda, kuigi paljud seda mitte pole teinud.

Astun välja. Vihma on hakanud sadama, kuid tänaval on ikkagi palju valgeid liikumas kes uuditsevad seda omapärast miljööd. Neid käib siin aastas kuus miljonit ja igatiin jätab siia kindlasti mõne dollari.

ENDEL KOKS

Eesti naiste nõupidamine Torontos

Seoses Eesti Päevadega toimub Torontos 12. juulil Eesti Naiste nõupidamine Lord Simcoe hotellis kl. 9-15. Osavõttumaks kaheksa dollarit isikult, mis katab lõuna-söögi ja referaatide paljundatud tekstide kulud.

Pärast kogunemist on tervitussõnavõttud pr. Heinariit ja pr. J. Pärtelt, misjärel toimub avarereferat pr. M. Koppermanilt, kes on 90 aastat vana ja elab Rootsis. Referent kõneleb oma elamusist küüditatuna Siberis.

Referaat peavad ka Austraalia, Inglismaa, Rootsi, USA ja Kanada da esinejad. Toimuvad laudkondade arutlused, esitatakse resolutsioon ja valitakse üles esindaja Rahvuskongressile. Lõppsoona ütleb Toronto Eesti Naistele esinaine pr. Heinariit.

Registreerida aadressil: ENN, c/o Mrs. H. Aruja, 37 Groveland Cresc., Don Mills 494, Ontario, Canada.

HUUMOR

Pastor on tulnud perekonda külla. Istutatakse lõuna-aas ja jutt läheb pikale. Lõppeks ütleb 6-a. Eisa: "Ema, ma tahan potile!"

Ema punastab, vabandab küllalise es, ütleb tüdrukule paar noomis-sõna ja viib ta siis välja. Kui ema ja tütar tulevad tagasi, ütleb pastor lõbusa heatahtlikkusega:

"Noh laps, parem on alati otsekoheselt ja ausalt küsida, eks ole?" "Jah," vastab Eisa, "ja selle küsimise peale sai nüüd ka ema potil ära kaia."

Handelstidningen: "Lubamatu keelepruuk Vietnami-teadetes"

GÖTEBORG (EPL) — Seoses Põhja-Vietnami rünnakutega Lõuna-Vietnami vastu on Rootsi Raadio ja TT (ajakirjanduse telegraafiteenistus) hakanud kasutama, nagu seda on võinud uudiste jälgijad lähile panna, keelepruuki, mis muudab Hanoi-üksused Lõuna-Vietnami olematuks. Ometi on teada, et Lõuna-Vietnami põhjaosas ja teiselgi teostatavad rünnakuid ja vastulavast sõjalise tegevuse eest Hanoi-üksused.

Göteborgi Handelstidning juhiselele lubamata keelepruugile tähelepanu oma 20. mai juhtkirjas. "Justkui alternatiiv kasutatakse — nii selles kui ka teistes paikandades — "FNL ja tema liitlased", ütleb HT-s.

See keelepruuk on selgesti pettuslik. Kuidas oleks, kui kõneldaks "Saigon-üksuste liitlased", nimetatuna seetõttu USA-d? küsib HT. — Puhast nonsens on, kui selles "uues stiilis" raporteeritakse Laosest. Hil-

juti teatati, et "Pathet Lao jõud ja nende liitlased" vallutasid tähtsa baasi maa lõuna osas.

— Mingsugused keelelised võlvormid ei või maailmas muuta regulaarseid Põhja-Vietnami sõdurite headeks Laose patriootideks. Hanoi-üksused Laoses on ja jäävad "võõraks", ütleb HT juhtkirjanik, kes ütleb edasi:

— Rootsi Vietnami-liikumise juht väljendab ennast vahel selliselt, nagu hübeneks ta Hanoi militaarseid ettevõtmisi Indohina aladel. Vietnami-liikumisel on selleks ka põhjus, et oma kõnedes ja kirjutistes kat-suda kahandada Hanoi panuseid minimeerimise. Realistlik kirjeldus Põhja-Vietnami üksuste tegevusest mittes Indohina osas peaks andma soot-su teistsuguse ja kaugelt kompli-seeerituna pildi sõjast kui selle, mida Vietnami-liikumine vahendab rootsi rahvale.

Edasi loeme samas juhtkirjas: — Ohukord on meie maal selline, et survet näib olevat avaldatud mõlemale — nii TT-le kui Rootsi Raadiote. Kumbki organisatsioon ei saa õigustada oma keelepruuki, mis on täiesti valele teele juhtiv — ükskõik kui tugeva surve ette nad on asetatud.

— Nad omavad aga sellise seisundi, et nende keelepruuk lõõb läbi. Nõnda juhtub ka üks mõndusid neil päevil HT-s, tunnustab juhtkirjanik.

— See, kes tahab kirjeldada midagi, peab kasutama asjakohast terminoloogiat ja mõisteparaadi, mis ei vii tegelikkusest üldiselt. Nii TT-i kui Rootsi Raadiol on sel alal puudusi.

— Nii ei tohi jätkata! rõhustab HT juhtkirjanik lõpuks. Need organisatsioonid ei tohi lasta endid kõrvale jätta erapooletusest ja asjalikkusest.

MR

Päevalehe erinumber E.Päevadele

Ülemaailmsete Eesti Päevade Peatoimkonna esimees Robert Kreem tegi oma Stockholmis käinisel ettepaneku, et Eesti Päevaleht ülemaailmse kokkutuleku puhul annaks välja Rootsi-eesiluse elu tutvustava erinumbri, mida siis Torontos Eesti Päevade teistest maadest pärinevatele külalistele levitatakse. Mõtteks on, et ükskute maade eesti ajalehete kaudu tutvustada maid vastastikusest. Eesti Päevalehte vastav number ilmub enne Lend Läände startimist.

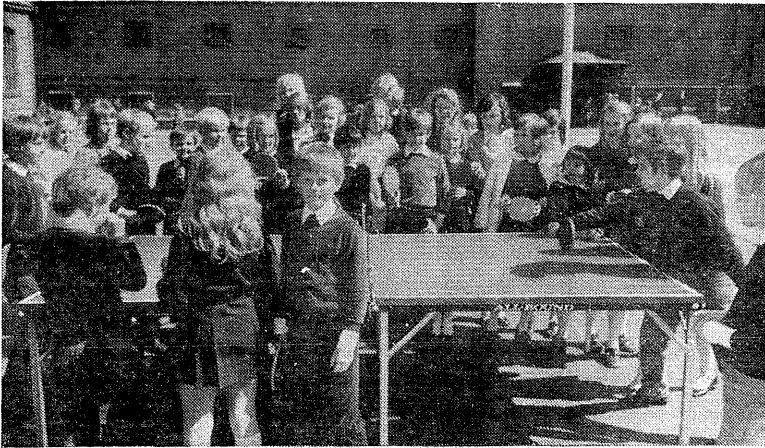
METSAKODU UUDISMAA

POSTIARVE 694771 FALKÖPING
VABAÕHUPIIRKOND EESTI
SKAURLIKELE NOORTELE

Ürituste kalender

Eesti Kultuuri Koondises registreeritud üritused Stockholmis:
Reedel, 3. sept. kl. 19. Eesti Arstide Selts Rootsis — erakorraline peakoosolek. E. Majas.
Laup., 16. sept. Esinduse Naisringi käsitöönaistuse avamine Eesti Majas.
Laup., 30. sept. kl. 13.30. EKK korraldusel Juhana Nõmmiku kunstinaistuse avamine tema 70. a. juubeli puhul. E. Majas.
Pühap., 1. okti. kl. 15. EKK kirjandusühing. K. Ristikivi 60. a. sünnipäeva tähistamine.
Laup., 7. okt. Eesti Arstide Seltsi 60. aastapäevapidulik tähistamine Svenska Läkarsällskapet ruumides Stockholmis.
Laup., 7. okt. kl. 19. Göteborgi Eesti Seltsi Naisteringi teatrietendus ABF-i teatrisaalis.
Laup., 21. okti. kl. 13.30. A. Varma mälestus-kunstinaistuse avamine E. Majas.
Laup., 21. okti. kl. 18. Eesti Ettevõtjate Ühingu aastapäeva aktus ja koosviibimine E. Majas.
Pühap., 22. okti. Sintasutus Ühisabi Naisringi koosviibimine E. Majas.
Laup., 28. okti. "Kassari" rahvatantsijate 15. a. juubeli esinemine ABF-i saalis.
Pühap., 29. okti. "Triinu" 20. aastapäeva pühitsemine E. Majas.
Laup., 4. nov. ja pühap., 5. nov. Pinna Staudti teatrietendus Sõdra Teatris.
Laup., 18. nov. kl. 18. Läänlaste ja hililaste õhtu Eesti Majas.
Pühap., 19. nov. kl. 17. EKK raamatukuu kirjandusõhtu E. Majas.
Reedel, 1. det. kl. 18. Eesti Arstide Selts Rootsis — korraline peakoosolek Eesti Majas.

Vahetund Stockholmist Eesti Alkoolis. Ilusate ilmadega kevadel tuuakse välja vahetundidel pingpong laud ja alati on rohkeid pealtvaatajaid lautenemise tulevikumeeste matshidele... (EPL-foto Tippa)

Eestlased "Inglite Linnas" Los Angelesist ja Kaliforniast

LOS ANGELES (VES) — Kalifornia... Narmendavate servadega kirjaühmrik käis algbra tunnis pingist punkti ja kuigi üks silm pidi passima tundiandvat koolidirektor "Vana Kõva", et see ei leia sind tegelemas muuga kui irratsionaalse ja imaginaarse suurste ja lõpmatustega (mis on iseenest lõpmata igavad tundmatud) noorile inimesele, siis oli teine silm hoolsasti ametis piltpostkaardide vaatamisega, mis olid äsja saabunud teiselt poolt "suurt lomp". Minu Viljandi koolivend Alfred B. oli kirjavahetuses noore Kalifornia poisi William Pulleniga ja selle viimaseks saadetiseks oli patakas värvipilt, et vaata ise, kauge sõber, mis maa too "Golden West" on ja kui meeldib, tule kaema.

Kui 20 aastat hiljem "Greyhoundi" buss pani sind maha Los Angelese sõdalinnas, siis põlnud õhtuses hämaruses palju aega "kuldse lääne" ilu nautimiseks. Paari-aastane Brooklyn kojahemehkarjäär (tavaline esimene töötas siin maal vana maailma "töötavale intelligentile") oli sind rikanastud kahe uhiuue Woolworthist ostetud papist kohvriga ja kuna ühe käe oisas oli 3-aastane poiss ning teises käes "Royali" kirjutusmasin (mis plagiats veel praegugi kahe sõrme all), siis oli küllalt tegemist, et hoida koos perekonda ja kohvreid, sest kahtlase välimusega "sõpru", kellel paistis olevat elus veelgi vähem, oli täis kogu bussijamamüür.

SÕBRALIKUD VANAEESTLASED

Oligu selle eestlase külalislahkusega lood muidu kuidas nad on, aga kui sa oled kaasaarvamine ja põgenik samas isikus, siis on sulle kohe eesvõibivate kaaseestlaste ukseid ja südamed avatud. Lelad sinagi varsti korteri vanaeestlase Peter Leokese sūdalinnaelamises majas ja kuna Leokese on vana Viljandi perekond (isa pidas raamatukauplust Tartu tänaval) siis on osa Kamalinna rahvast jälle kogu ja juttu kunagistest aegadest laialt.

Lelad varsti ka töökoha suure New Yorgi keemiakompanii sinises arstirohude müügi osakonnas (mis on muidugi õpitud jaurast sama kaugel kui tolmune Los Angelese jõgi sinisest Emajõeist) ja tegeldes auroachrodecolütsiiniaga, on sellest esialgselt töökohast saanud 20-aastane "karjäär". Juubel! puhul ilmus isegi pilt ja saatuselikkü kompanii hilekandjas kallite rahajuttude vahel, et vaadake milline harukordne "eskimoo" (kes hakkab Ameerikas peent vahet tegema kaugele põhjamaa vahetega vahel) on sattunud meie mitmekultuurneühendilisele perre.

Nali naljaks, aga Heiki Leesmondil oli sülaõigus kuu ja hiljuti toonitas et eestlase peab olema märksa agressiivsem oma esinemises ja õiguste nõutamises ning karjuna maailmalinnas ni kõvasti, et sõna "estonia" hakkab kord ometi tulumakspektust avaliku arvamise trumminakandel kõnema.

KÕIK TULID PAARI KOMPSU VÕI KOHVIRIGA

See on ühe perekonna saatuselu. Los Angeleses on tublisti üle paarisaja kaaseestlase perekonna ja

nende kõikide elu ja saatuselikkü on olnud enamvähem samalaadne. Meie kõik saabusime siia paari kompsu või kohvriga ja lapsed käeotsas (paljudel isegi kirjutusmasina asemel) ja olime sunnitud kasutama eesolevate kaasmaalaste abi, olgu seda siis nõu või teoga. Nimed nagu Jansonid, Leokeseid, Nurmesid jt. on tihedasti seotud meie uue eluajaga.

Töökohad püüti sokutada imekiiresti, sest eestlane oma uhkuses on juba kord selline, et ta pigemini kiristab hambaid ja töötab kasvõi soovijalt teinistuskohal, selle asemel et sirutada välja kätt teiste teenitud raha järele. Ei, ennemini viskad viikalt apelsinipuudu redellile üles ja alla, raske kast seljas, kui et õhõrdu küünarnukke värviliste tööta töölistega töötamises.

Seda uhkust ja jonnit on meil toodud kaasa Maarjamaalt võibolla isegi rohkem kui kaks kohvritit (ja see on kõik alles, sest ei selle peale ole maiaid sinisest "päikeselapses") ning see on olnud vähemalt isikliku elu arendamiseks aina kasuks. Tööksu kokkuvõtte ja ettevaatlikkusega saadi peagi jalad alla ja teadupärast ei figureeri siniste kaasmaalaste nimedid puudustkannatajate ja riigi toetust nõutajate registris, kõnelemata kuritegevuse kroonikast. Kus sa sellega, kuhu sa julged oma silmi sis enamat tusta, hurjahl...

KERKIB EESTI MAJA

Esimenes õhinane pandi tugev alus ka seltsoondlikule liikumisele ning veel enne, kui ke-kisid isiklikud maad ja villad, sootati Los Angelese kooskõlmise keskusest Eesti Maja. Iga eluajaline ja rahvuslikult mõttev eestlane annetas 100 dollarit (1954 oli see kena kopik) ja ühistööde korras muudeti ostetud vanemad ehitised võrdlemisi viisakaks rahvuslikuks koduks. Seal hakkas kõlama segakooril eesti laul, põrandad rapsusid noorte rahvatantsust, skaudid ja gaidid arutasid tegevusprogramme, matetajad upitasid kuningaid ja ettevõtteid ning pühapäeviti olid kõik ruumid tulvil noortest, kellele jagati eesti keelt ja meelt.

See oli ja on praegugi eestlaste elu tsentrumiks. Muutunud on viimase paarikümne aasta vältel ainult see asjaolu, et eestlased on oma jõukuses tublisti kasvanud ja kolinud oma majadesse suhteliselt heades rajoonides, kuna Eesti Maja ümbrus on muutunud üha "umedamaks" ja mis seal salata, igalüks näeb ise oma ihu-

silmaga — haletsusväärsemaks. Sūdalinnaeladane võrdlemisi hea asukoht ja eestlastele omane konservatiivsus ("aah, see on hea küllalt" või "ei paremale hakka meie hammas peale") näibki kaaluvat üles uue maja soetamise idre ja algatus.

"SMOG" TEEB MURET

Lõuna Kalifornia on see maa. Talvel näed lund ainult kõrgetel mäetippudel ja kraadiklaas langeb väga harva külmetuspunktile. Viimagi sajab peamiselt ainult talveperioodidel ja käesoleval aastal oli viimane korralik vihmakuu jõulude ajal, jättes peagu kuivaks kõik selle aasta algusküüd, mis on omakorda haruldus. Suvet kuumatud aga päike päevast päeva ning termomeeter kerkib tihiti üle 30 pigala. Õnneks on aga niiskuse protsent üsna madal ja see teeb elamise märksa talutavamaks. Kui kuskil Brooklynis või Kanadas idatsoonis vastava kuumuse käes. Keetud rekordiks on 42 ja siis sai veel uhatud pingpongist 1955. a. pidustuste ajal...

Mis aga muudab elu peahiti karvaseks siin Inglite Linnas on too kurikuluus "smog" (smog & fog), sest Los Angeles on autode linn — iga 1 1/2 miinise peale auto (ja et ka poolik inimene peab autoga sõitma, siis puuduvad jalakäijad üldse, ning kus on koos miljonid sõidukeid, seal on ka tuhandeid sinist suitsu tossutavaid "smogmobile". Kiirteede tõttu on siiski liiklus enamvähem rahuldav ja kuna Los Angeles on maailma kõige laialdasema pindalaga metropol — 455 ruutmiili (Brasilia džunglisis olevat siiski kuskil piiritud veelgi kaugeamal), siis on üsna tavaline, et töökohad on kodust eemal 20-30 miili (kõva poole tunni sõit).

Mis puutub linna ilusse, siis on see maitseasi. Kõrgeid ehitisid on ainult sūdalinnas ja mõned esinduslikud kui Wilshire' bulvaaril. Linna loikad läbi palistatud puude ja põõsastega ja kui kihutad ainult nendele, et sa siis pane täheleli neid saau ruutmiile, mis on aastastud ühekordsete majadega ja roheliste tagaeadadega. Ja need üieti moodustavadki Inglite linna välise pale. Omaette elamine ja tagaead illepõõsast ning "barbi-kjuu" seadeldisega, kus sa pread eeslele ja sõpradele tüli liha ning lased seda hea maitsta pälkese käes sūdelevate esepitside libedal abista-

Turistid Saaremaal jäävad peavarjuta

Ajaleht "Sõda ja Vasar" võitis hiljuti lähema vaatluse alla Saaremaale sõitvate turistide mured ja leidis, et neid on tohutult palju. Kui Saaremaa koos Muhu ja Aburka saartega on viimaste aastate kestel kujunenud kümnetele tuhandetele suviseks Mekksaks, lahkuvad turistid sealt pettumustega — pole peavarju, pole toitu, pole korrapärast saarele pääsemise ja sealt mandrile tagasituleku võimalust.

Kuid kõigele vaatamata on suvekuudel tung Saaremaale suur, mida tõendavad kasvõi möödunud aasta arvud: ajalehe statistika järgi on suvel 1971 viibinud Saaremaal 800 gruppi turiste ehk 25.000 inimest. Üldse olevat aga m.a. Saaremaal käinud tütavate ja sugulastega kokku 150.000 inimest.

Milliseid muresid ja pettumusi siis süvine Saaremaa turistidele valmisab? Vastuseks tsiteerime olulisebatud kämpagute ehitamine on plaanib ja Vasara" veergudel, nagu: "Ika raskemaks muutub turistide vastuvõtmine, nimelt majutamine. Lubatud kämpagute ehitamine on plaanis alles pärast 1980. aastat. Tõsi, 1975. a. tuleb küll 100 kohaga kämping Mändjalasse. Tulevik on see-eest rõõmustav — 400-kohaline kämping Karujärve äärde, 500 kohta Tagarannale ja 400 Leisi Pannamale."

Edasi on mureküsimuseks mandrilt saarele pääsemine ja sealt tagasiuul, mille kohta ajaleht ütleb: "Turistide arvu pidev kasv on raskendanud ka nende vedu üle väina. On olnud päevi, millal saarele jõuab ligi 60 ekskursiooni. Virtus tekitab ummikud, hiljem tagasiteel ummikub Kuivastu. Ja tihti seisab järjekorras saarlaste igapäevaseks eluks vajalik kaup."

Turistide toltlustamisega seosesolevaid küsimusi vaadeldes tegi ajaleht kokkuvõtte: "Ebamaksudivõim ja pahanusid on palju... Näiteks on Kihelkonna sõõkka (Kingssepast ligi 40 km) turismihooajal üle koormatud, sest sinna jõutakse marsruudiga just lõunaks... Kui sin pakuvad kaubandussinimesed lahendust: 10 km Kihelkonnast, Lihmandasse ehitatakse sõõkka."

Tänapäevastest suvisest õõbimisvõimulusest antakse järgmine kokkuvõte: "Liiklus ringi mõte, et turistid võiksid kasutada ka vanu koolimajaju. Kuid samal ajal näitab tegelikkus, et sellistest võimalustest suurt ei hoollita. Pigem võbrastemaja, telk või — kõige meelsamini köitatakse, kas saaks ennast lakas sirutada. Nii mõistetak soov, kuid praeguses olu-

misel — see on omakorda Inglite linna mõnus "sisemine" pale.

ELAD NAGU "VÄIKE PARUN"

Kui käesoleva veste alapealkirjaks sai seadud, et eestlanged võib elada siin nagu "saks", siis saigi selle all mõeldud toda pesuhtast saksalakes, kui maoli maas ja hingetu ning tehitud puupäljaks, kuid oma visaduse, töökuse ja "rehnutti" pidamisega on tõusnud tihast nagu tulilind (ja teeb oma inetu sitikaga põrgut sinisele "thunderbirdile"). Ja selles osas oleme meilegi küllalt "saksad", kõnelemata sellest kenast sõbrast, kes viinits peaga vaatas oma korterimaja ja enese uhiuut elamut ning lausus, et kümne küünega sai alustatud, aga nüüd ei ole häda midagi, elad nagu väike balti parun (sest parismaalased orjavad sinule renti)...

Jahvõhli

Kui sa peale päevatööd istud oma tagaala nurgas kahiseva palmi all (mille kuivades lehtedes mängib tuul ja pillutab ringi kuldset tolmuhõõgu), suus suled silmad ja meenutad kõike seda, mis kunagi oli ja ka seda, et seal oli kord Zarah Leander, kelle hääl oli nagu must samet, kui ta laulis, et "der Wind hat mir ein Lied erzählt..." Tuul jutustas kaugeist eksotilisest paikadest, sinistest vetest ja palmidest.

Ja korraga sa näed oma ees uhkeid rohelisi palmipuid ja suurt helesinist veevälja, mis on vaiksena ääretu. Kõik on ilus nagu postkaardil.

Aga võibolla on see juba unes...

DIXI

korras tundub see luksuse. Niisii, ikkagi tulevad kõne alla telkimisplatsid, kuid õõbijad olgu niisuguseks puhuks ise teikidega varustatud. Teisiti ei suudeta praegu aidata, sest üksnes mõte hoogustada turismi veelgi ei muuda midagi, ei korrrasta omapiirside, kuid lagunevaid objekte, ei hoida dendraariume metsikuks kasvavast ega loo küllalistele tingimust, mida rannapõl vajab tõesti."

Suurt nurinat tekitavat turistide hulgas ka see, et puuduvad vajalikud matkajuhised, brošüürid jne. Kohapealne kirjastus ei luba isegi postkaarte trükkida, kuid ei tee seda ka ise.

Edasi kirjutab ajaleht: "Endastmõistetavalt otsib turist peale kõige muu loodusest ka romantikat. Ja mililist pilti võib suveõhtutel näha ka Järve rannas, Mändjalas ilus suvituskoht on nagu niisugune sõjalanger. Lõkked, telgid, agard kirtvemed. Autod sõidavad liivakirvesse ja lõikavad läbi kamara... Hoolimatusst võib näha mujalgal Saarte kandis väigistakse eriti agardest ja lõbusatest turistidest, kes enne giidiga kohtumist on "Gabriel" või muu taolisega kohtunud."

Kohaliku elu

KOITJÄRVE

Suvepüü 17. juunil...

Koijärve traditsiooniline suvepüü toimub Koijärve vabahoitlatal laupäeval, 17. juunil. Suvepüü kõnepeab toim. Andres Küng, kuna avasõna ütleb Koijärve Sihtasutuse esimees viirupeter Karro. Kavas on veel koorilaulu, rahvatantse, spordivõistlusi ja muid ettekandeid Tallinna lipkonna noortelt. Samuti tants, loterii ja lõkettuli.

Koijärve kohvik on avatud kogu peo kestel. Detailsem kava teatatakse hiljem.

GÖTEBORG

Tünnavaldus

Südamlük tänu kõigile, kes mind ümmargusel sünnipäeval meele pildasid ja õnnitsesid. Sooja käepigistust!

HELMi OJAVESKI

HUUMOR

Heinrich Kohlane läheb õpetaja juurde elulises probleemis nõu küsima. Ta ütleb:

"Õpetajahärra, kui ma abiellusin 20 aastat tagasi, tõotasin ma oma naisele, et ma olen talle tru. Ta nausis siis 50 kilo. Nüüd ta kaalub 100 kilo. Kas ma nüüd pean ka sellele teisele 50 kilole truu olema?"

*
6-aastane tütar läheb apteeki ja küsib anti-baby-pille. Apteeker küsib imestunult:

"Milleks sulle, laps, pille on vaja?"
"Jah vaadake härra apteeker, ma saan igaks ümripäevaks ja jõuludeks alati nukkusid. Nüüd mul on nendest tuis täis ja ma tahaksin hoopis teddy-karu."

*
Itaalias on pandimajapidaja suuremas. Preester ütleb talile õnnistamisel oma kuldristi, et ta seda suudleks. Pandimajapidaja:

"Ma vannun oma hingeõnnistuse juures, et ma üle 200 liiri küll ei saa sellest ristist anda."

Kaunases mõistetakse KOHUT...

N. Liidust teatatakse, et Kaunases on käimas kohtuprotsessid, kus kohut mõistetakse nende üle, kes aktiivselt osa võtsid linnas aset leidnud rahutustest. Need teatavasti puhkesid seoses 20-aastase Roman Kalanta matustega, kes end protestiks usujäituste puhul surmaga püüas.

Moskva aga eitab igasugust poliitilist või usulist motiivi enesepöletamise puhul, vaid väidab, et Kalanta sooritas enesetapu akuutse depressiooni ajal. Samuti väidetakse, et need, kes kinni võeti rahutuste ajal olevat juba varem olnud ametivõimudel teada kui "kuritegelikud mürgelad". Peale selle püüab Moskva selgeks teha, et paljud arreteeritud olnud joobnud. Esimesed teated absooluutselt usaldusväärsest allikast Kaunases aga kõnelevad Kalanta enesepöletamisest kui selgelt poliitilisest aktsioonist, millele järgnesid kaks päeva kestnud rahutused. Demonstrandid nõudsid Leedule vabadust ja korda ei suudetud luua enne kui vereained olid kaugematest N. Liidu osadest kohale toonud eriväeosasid. Tõenäoliselt sai Kaunases surma vähemalt üks militariaär.

Etendused täis-saalidele

Elamaailmsete Eesti Päevade teatrietendused on samahästi kui läbi müüdnud, teatab ÜEP teatrikomitee esimees Riina Reimik.

Aino Kallase "Hundimõrjsjale", mis esitatakse 13. juuli matineel, sama päeva õhtul ja 14. juuli õhtul, on pileteid veel vähesel arvil saada ainult 13. juuli matineele ja järgmise päeva etendusele.

August Kitzbergi "Pisuhänna" etendusele, milled toimuvad 12. juulil nii päeval kui õhtul, on pileteid veel vähesel arvil saada.

US-dollarid Jordaania tele-võrguks

USA on võimaldanud Jordaaniale pikaajalise laenu 6,3 miljoni dollari suuruses, mida kasutatakse riigi telefonivõrgu väljehitamiseks, teatab Riikisminister Hassen Ouda.

Ühtlasi nendib Jordaania, et lahingud kuningatrüü armee ja palestiina gerilla vahel on alates 1971 tekitanud senisele telefoniliinide võrgule tuntuvaid kahjustusi. Moodsaid keskjaamu ehitatakse Ammanisse ja Zarqasse. Edasi kavandatakse erilist mikro-lainete süsteemi, mis ühendab Jordaaniat Beirutiga.

Rootsist 25 milj. Kuubale

Rootsi saadab 45 miljonit krooni Kuubale, mis on ette nähtud haigla- ja esmaabivaruuste täiendamiseks.

Vastavale lepingule kirjutasid esmaspäeval alla sotsiaalminister Sven Aspling ja Kuuba tervishoiuminister Martinez Junco. Rootsi poolt antav abi hõlmab varustust röntgenidag-nostilaks, kliiniliseks keemiaks, kliiniliseks füsioloogiaks ja intensiiv-raviks. Rootsi on varem andnud Kuubale 25 miljoni krooni suurust abi, mida kasutati kaheks tehniliseks ins-tituudiks.

Kallist sõpra

Harda Abe't

mälestavad sügavas kurbuses

RIINA SEO
perekonnaga
FELIX KELLO
perekonnaga

Armast sugulas

Harda Abe

mälestab sügavas kurbuses

PEREKOND SAAT

Armast abikaasat, venda
ja hääd sõpra

John Schillart'it

* 5. 12. 1890 Saaremaal
† 26. 5. 1972 Göteborgis

mälestavad kurbuses

ABIKAASA ja SUGULASED
Eestis

PAUL LAID perega
RUDOLF JÕEAAR perega
SALME LAID
ALEXI JÕEAAR

Halmstads

Armast

Lydia Warrol'it

mälestavad

SELMA KOOLMAN
HELEN ja MARTIN KOSTNER
NORA ja ADO PARLO
RENATA POOM
MARTA ja OTTO PUUSTA
HELENE ja ALBERT SIKKAR

Raske haiguse järele vabanes
valudest minu kallist abikaasa

Harda Abe

* 28. 1. 1916 Hiiumaal
† 27. 5. 1972 Göteborgis

Sügavas leinas

WASSILI

Päike Su hauda kullaku,
kuu ja tähed valvaku!

Matusetalitus toimub laupäeval,
10. juunil kell 13 Dimbo kirikus.

Pika ja raske haiguse järele
lahkus meist jäädavalt meie
armas

Harda Abe

Mälestavad sügavas leinas

LIISI JESMIN
ARVO JESMIN
perekonnaga
ENDEL KUUSA
perekonnaga
JOHAN KULA
abikaasaga

Maga magusalt, uinu vagusalt,
Puhka välja väsimusest,
Ilmahu tüdimusest.
Otsas on kõik piin.
Mis Sind rõhus siin.

Armast abikaasat ja kallist ema

Lydia Warrol'it

* 24. 12. 1898
† 30. 5. 1972

mälestavad sügavas leinas

ARTHUR ja AGO
VEND, SUGULASED, SÕBRAD
Eestis, Kanadas ja USA-s

Matmisjumalat, toimub laupäeval,
3. juunil kl. 10 Göteborgis,
Ostra Kyrkogårdeni kapellis.
Pärast matusetalitust palutakse
Redbergsgårdeni. Osavõttust pa-lutakse teatada tel. 11 53 06 kon-toriarjal.

Kallist Vikingshilli sõpra

Oskar Pärn'a

mälestavad leinas

perekonnad:
K. IEV
J. KULDEKEP
M. KULDEKEP
E. MAGI
H. OKASMAA
J. ROMOT
L. URM

Head sõpra

Oskar Pärn'a

mälestavad leinas

ARTEH KAUBER
SARA KAUBER
THEODOR KAUBER
ANNA KAUBER

Armast sugulas ja head sõpra

Oskar Pärn'a

leinaavad

ARNOLD PÄRN
perekonnaga
HANS PINN
abikaasaga
AKEL ORUMÄGI

Puhka rahus võõramaa mullas!

Avaldame sügavat kaastunnet
Katlile tema abikaasa

Oskar Pärn'a

kaotuse puhul

PEREKOND SAAT

Merel hukkunud armas
abikaasa ja vend

Oskar Pärn

* 24. 3. 1900 Varblas
* 26. 5. 1972 Vikingshillis

Valutas leinas

KATARINA
ÖDE MINNA
perekonnaga
SUGULASED
Eestis ja Kanadas

Sulle sügav tänu.
Igavene mälestus!

Matusetalitus toimub reedel, 9.
juunil kell 13 Boo kirikus.

Õnnetu surma läbi lahkus
armas vend ja onu

Oskar Pärn

Mälestavad kurbuses

VOLDEMAR ja LIISE

SADE
HILLAR
SIRJE ja EO
KAJSA-LENA

Puhka rahus värsind rändur!

Head sõpra

Oskar Pärn'a

mälestavad leinas

HERBERT HR
abikaasaga
OLEV SALUM
perekonnaga
ELMAR MINNUS
abikaasaga
VILLEM PEKKER
abikaasaga

Pika haiguse järele lahkus siit igavesse kodusse armas elukaaslane ja hea kasuosa onu

Joann Talve

* 30. 1. 1902 Kärilas
† 28. 5. 1972 Göteborgis

Sügavas leinas

ELMI
VALENTINA perek. Eestis

Iob 14, 2—3

Matusealatus toimub 10. juunil kl. 13 St. Sigfrids kapellis Kvi-bergi kalmistul.

Head sõpra

Joann Talve't

* 30. 1. 1902 Saaremaal
† 28. 5. 1972 Göteborgis

mälestavad

JOHANNES NÖMM abik.
ARNO PILT perek.
JULIUS PILT abik. Kanadas

Puhka Isenda rahus!

Kallist kaasmaalast ja head sõpra

Joann Talve't

mälestavad leinas

ANDRES TITSON perek.
STIG STRÖM perek.
PETER KIPPAR perek.
ROBERT KUUSK perek.
VERNER JÖGI perek.
OTTO ALLAS abik.
PAULINE ALLING
ANN MANDSALU
MARIE ja ELSA JÖGI

Meie armast ja head sõpra

John Schillart'it

mälestavad leinas

ELMI MATSSON
PEREKOND HAUME

Edutamised

HALMSTAD (EPL) — Autofirma Philipsons Halmstad Bii AB uuks sheffiks on nimetatud disponent Tõnis Tofer.

Tõnis Tofer töötas senini samasugusel kohal Enköpings Philipsoni esinduse juures.

Kallist kaasmaalast

Joann Talve't

mälestavad kurbuses

BERNHARD LÖHMUS
MANIFALD TRIKSON
STIG HANSSON
perekondadega

Armast

Lydia Warrol'it

mälestavad sügavas kurbuses perekonnad:

P. AINSAAR
J. JÄRV
V. NAPP
M. OTS
E. SOOMAGI
V. VAINA

Surma läbi lahkunud ühingu liiget

Lydia Warrol'it

mälestab

GÖTEBORGI EESTI
PENSIONÄRIDE ÜHING

Kaasaegset Täienduskoolide õpetajat Göteborgis

Lydia Warrol'it

mälestab leinas

GÖTEBORGI EESTI
KULTUURKOMITEE

Lühiteated Ameerikast

● Valges Majas saadi president Richard Nixon teadaande puhul Põhja-Vietnami sadamate mineerimisest enam kui 24 tuhat telegrammi ja üle maa oli telegraafikontorites 17 tuhat telegrammi ootamas edasi andmist. 80 prots. telegrammidest kiitis presidendi sammu heaks.

● President Nixon proklameeris 21. maiga algava nädala Maailma Kaubanduse Nädalaks ühtlasi teatas president, et tähtsamad kaubandusseriigid on andnud nõusoleku alustada läbirääkimisi kaubavahetuse soodustamiseks ülemaailmses ulatuses.

Armaast klubiliiget

Ly Warrol'it

mälestab sügavas leinas

GÖTEBORGI EESTI NAISTE
KLUBI

Kallist võõrasema

Riste Küla

* 7. 10. 1889 Muhu saarel
† 2. 05. 1972 Muhu saarel

mälestavad leinas

JULIA PEREKONNAGA
JUHAN PEREKONNAGA
RIINA PEREKONNAGA

Päike Su hauda kallaku, kuu ja tähed valvaku!

Armast sugulast

Oskar Pärn'a

leinaavad kurbuses

OLGA ja ALBERT
MILVI ja JÜRI
HELVE ja JOHN
lastega

EEL KIRIK

STOCKHOLM: Peajumalat. 4/6 kl. 15 Jakobis. kog. õp. orell H. Klisk. armulaud, laululehed.

GÖTEBORG: EELK Gbg ja Lään-Roosi kog. leepüha armulauda Kristiines 3/6 kl. 14. õp. Kool ja Rebane, orell PG Strömberg, solist A Viisimaa, laululehed.

GÖTEBORG: Ev lut. Gbg kog. St. Paulis 11/6 kl. 14 küüdituse mälestusjumalat. õp. Wlund, solist A. Viisimaa, orell L. Lindblom, laululehed.

EESTI AP ÕIG. KIRIK

STOCKHOLM: Püha Nikolai Peakirik, 4/6 kl. 11 liturgia, usukannatajate pühapäev. ülempr. A. Nael.

GÖTEBORG: Guldhedeni ortodoks-kirik, 4/6 kl. 11 liturgia, praost N. Raag.

VABARIKUD

STOCKHOLM: Ansgeri, Kungsholmsg. 23. jumaat. 4/6 kl. 16. Issanda surma mälest.

STOCKHOLM: Eesti Nelipühi Kirik, Brävallag. 11. 3/6 kl. 18 pastor Kihl abik. New Yorgist. 4/6 kl. 11 E. Kihl ja N. Kastberg. 6/6 kl. 19 Meta ja Evald Kihli lankumisjumalat., laululehtedekand.

STOCKHOLM: Normalmi Bapt.-Kirik, Norrtullsg. 37. jumalat. ja Kristuse surma mälest. 4/6 kl. 15.0. Loogna.

ALINGSÅS: Smyrna, Parkg. 1. jumalat. 3/6 kl. 18 ja 4/6 kl. 15. A. Milder jt., koor. Palvet. 7/6 kl. 18 Jonseredis ja Bergsjös.

HELSINGBORG: Slottshagskyrkan, Långvinkelsg. 26. sissekäik pargist, jumalat. 4/6 kl. 14. Elsa Roos.

NORRKÖPING: Tabernaakel, Kungsg. 26. jumalat. 4/6 kl. 13. E. Medri jt. Betaania. Bräddg. 54. palvet. 3/6 kl. 18.

UPPSALA: Nelipühi Kirik, St. Persgatan 9. jumalat. 4/6 kl. 16. Evald Kihl abik. New Yorgist, Stockholmist noored.

● Arnold Pallas tähistas USA-s oma 60-a. sünnipäeva, mis leidis aset Eesti Küla lastekodu peahoones. Teiste külaliste hulgas oli rohkem NY Eesti Meeskoori liikmeid. A. Pallas sündis Tallinnas 2. mail. Ta lõpetas Westholmi gümnaasiumi ja töötas hiljem EV Raudteede Valitsuses.

E.Päevade teadaanne

Ontario valitsus on Ülemaailmsete Eesti Päevade Peakomitee kaudu saatnud üle 170 eestlasele Rootsis kutsed osavõtuks valitsuse poolt korraldatavast banketist neljapäeval, 13. juunil algusega kell 18, Confederation Hall, Seawau Towers, Toronto.

DE Päevade Rootsi Komitee palub kõiki, kes kutses on saanud või saavad, võimalikult kiiresti õhupostiga ÜEP Peakomiteele aadressil 958 Broadview ave, Toronto 6, Canada, kas nad võtavad osa banketist ja kas abikaasaga või üksinda. Huna registreerimata pole banketist osavõtt võimalik.

Vabariietus banketil tähendab seda, et võib tulla kas õhturietuses, rahvarietuses või tavariietuses riietuses.

Kõiki Rootsis sõitjaid palutakse lunastada Eesti Päevade passid ja teatripiletid Rootsis. Kanadas pole neid enam võimalik saada või saab väga piiratud ulatuses.

ÜEP ROOTSI KOMITEE

IPC õlifirma ohus Iraagis

Iraagi "tugev mees", Saddam Hussein Takriti ühvardab sotsialiseerida ja "põlviti suruda" lääneriikide õlikompanii Iraq Petroleumi (IPC) kui ettevõtte ei suurenda õliproduktiooni Iraagi põhjaosas.

Takriti, keda üldiselt peetakse juhtiva sotsialistliku baath-partei juhiks sõnas, et õlikompanii riigistamine oleks sel juhul tõeliseks pidupäevaks Iraagi rahvale. IPC sai Iraagilt kahe nädalase ultimatuumi, millise aja jooksul kompanii peab teatama omi plaane toodangu suurendamise kohta.

Huumorit

"Ema," küsis väikemees, miks isa ütles tädi Zannale kogu aeg — mmm ingel? Tal ei ole ju tiibu?"

"Küll sa varsti näed, kuidas tädi Zanna meie majast minema lendab."

STOCKHOLM

Algkooli lõppaktus

Stockholmi Eesti Algkooli lõppaktus toimub teisipäeval, 13. juunil kl. 12.00 Eesti Maja suures saalis (Scala-teatri ruumes) Wallingatan 34, Stockholm.

STOCKHOLM

Sünnipäeva-koosviibimine

Pühapäeval, 23. juunil toimub Eesti Maja keskmises saalis kell 13 koosviibimine muusikaliste ettekannetega pr. Maria Koppermanni 50-a. sünnipäeva puhul.

Osavõttus palutakse teatada hiljemalt kolmapäeval, 20.6.72 kas Eesti Maja perenaisele pr. M. Pärnkale, tel. 21 81 34, või pr. M. Ericssonile, tel. 0762/110 97 — mõlemale pärast kella 20.

Soovi kohaselt serveeritakse Eesti Maja perenaisele küpsetatud kringslit ja Eesti Maja spetsiaalteeti — kohupiimatortti.

STOCKHOLM

Küüditamisepäev jumalateenistus

Stockholmis on 31 aasta eest toimunud suurküüditamise mälestusjumalateenistus kolmapäeval 14. juunil kell 19 Engelbreki kirikus. Eestlaste ja lätlaste ühisei jumalateenistusel teenivad pastor S. Carlsson ja peapiiskop K. Veem ülempr. M. Juhkam, praost O. Sukarnis ja praost J. Terins.

Orell H. Klisk Laulukoor.
Pärast jumalateenistust loetakse ette apell.

Lennupilet

Ameerikasse ja Toronto Eesti Päevadele 30/6—4/8 edasi anda odava hinnaga. Küsida tel. õhtul kodus 08/39 25 25 või tööl 19 99 10.

Ometigi peale pikka ootamist maandus SAS kurg Maria väikes 6e Tiinaga.

INCER ja KALJO

Kes tundis perekond Sirk's Pärnust

ja teab selle perekonna liikmete saatusest. Olen tänulik igasuguse informatsiooni eest. Palun kirjutage aadressil: Ilar Sirk, c/o Eesti Päevaleht, Box 667, 101 20 Stockholm 1.

Rootsi televisiooniprogramm

TV Lördag

16.45 Vecko-nytt. Textat.
Suomenkieliset ohjelmat:
Finskspråkiga program:
17.00 Olen 12-vuotias. Vietämme keuhkosen päivän isälmelaisena Sirpa Kortelaisen ja Päivi Heinosen seurassa.
Att vara 12 år. En sommar dag med Sirpa och Päivi från Idensalmi i Finland. (Textat på svenska.)
17.25 Valenut viulu. Einoonki tehävänsä, mitä nyt tekisimme Eino-la? Eino — Poutiainen.
Felen som tystnat. Ett program om Eino Poutiainen som efter 13 år som riksdagsman för Landsbygdspartiet inte blev omvald i senaste riksdagsmannavalet. Textat på svenska.
17.55 Högsmålsringning. Färg. Från Hackås kyrka i Jämtland.
18.00 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 De sista paradisen. Färg. Om nationalparker, naturreservat och hotade djur i otillgängliga delar av världen. I dag får vi se alaskabjörnar, valrossar, bävrar, grizzly, bissonar m.fl.
18.35 Tarzan. Färg. 7. Utmaningen.
19.00 Fabernas värld. Färg. Aktören för Systärna Hamster ger övriga resultat.
19.05 Nanou. Färg. Fransk serie om en simmarflicka på väg mot toppen. I rollerna: Françoise Laurent, Denise Provence, Jean Vinci, Patrick Jeantet, Françoise Pavy, Pierre Tonnard, Paula Delhelly.
19.30 TV-nytt, sport, väder.
20.00 Tre män i en båt. Färg. En berättelse av Jerome K. Jerome med Ernst-Hugo Järegård i rollerna. Dekor och teckningar: Åke Arenhäll.
Sjunde delen: Om första kvällen ombord, tekitlars motspänstighet och en lustig händelse i Georges pappas liv.
20.20 Ständig förnyelse. Del 2. Färg. Priseländat ungersk naturfilm.
21.10 Gokväll sommar! Färg. Underhållning med Vicky Leandros, Gaby Stenberg, Alf Hambe, Östen Warnerberg och Olle Hammarlund.
22.00 Det händer i Ettan. Färg.
22.10 TV-nytt, väder.
22.15 Frank Marker, privatdetektiv. Färg. Engelsk deckarserie med Alfred Burke. 5. Fallet med den avskedade polisinspektorn.
23.05—23.15 Sommartill på Tvåan. Färg.

TELEVISION 2

17.10 Familjen Ashton. Färg. Engelsk TV-serie om en familj i skuggan av andra världskriget. Del 52. "... och lämna plats åt nytt".
18.00 Hubert. Färg. Saga för de yngsta.
18.25 Insändaren. Textat.
18.55 Väder.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 "Världens rikaste hav." Färg. I det andra programmet från Kaliforniska vilken får vi studera det sällsamma fågellivet på ön Raza.
19.50 "Gullregn och jungfrull." Dikter av Alf Henriksson tonsatta av Bibbie Allerberg.
20.00 Nonstopcabaré. Artistunderhållning från den nyöppnade krogen Fiesta i Stockholm. Medverk: bla Kisa Magnusson, Al Joe och Finn Alther.
20.30 TV-nytt.
20.35—21.55 Skräcken från Svarta lagunen. Amerikansk långfilm från 1951. Regi: Jack Arnold.
I rollerna: Richard Carlson, Julia Adams, Richard Denning.

TV Söndag

11.00—12.15 Gudstjänst från S:t Paulskyrkan i Stockholm (Metodistkyrkan). Pastor Rolf Rundin. Organist: Ale Ålsand. Köredare: Björn Stockhous. Sångsolist: Åke Larsson.
16.50 Levande svensk folkmusik. Nyckelharpan. Färg. Kring spelman-

traditioner i norra Uppland av Jan Ling och Jan Sederholm.
17.30 Moment: Island — musen mellan två katter.
18.00 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 Mannen i den flygande trapezen. Amerikansk filmkomedi från 1935. Regi: Clyde Bruckman.
I rollerna: W. C. Fields, Mary Brian, Katharine Howard.
19.10 Ett liv trots allt. Ett program om Sven Vallmark.
19.30 TV-nytt, sport, väder.
20.00 Och likväl ruvar hon. Färg. Tadeusz Rozewicz, 51, en av Polens ledande lyriker, vill i denna pjäs ge oss en bild av vårt andliga avfall, människans livsögn och verklig hetsflykt. Tonsättare: Karl Axel Dominique.
I rollerna: Gudrun Brost, Christian Berling, Lars-Erik Wberencett, Manne Grönberger, Britt-Louise Tillbom, Evabritt Strandberg, Ull Blomstrand, Erik Hell, Willy Peters, Per Mattson, Åke Lindström. Inledning: Kurt-Olof Sundström och Kjell Abramsson.
21.20 Den som inte har käpp är turist... Färg. Om den gyllene dag varje månad då man lever mitt i en marknad i Connemara, Irland.
21.40 Barnets lek — eller bilisten? Samtal om barn, i 9-10-årsåldern, i trafiken och deras reaktioner.
22.10 TV-nytt, väder.
22.15—22.45 Sportspegeln.

TELEVISION 2

16.45 Frigiven. En film om en man som frigges från ett fängelse i Sverige i juni 1971. Två frilansfilmare, Bertil Larsson och Anders Göthberg, följer honom.
17.30 Personligt med Liv Ullman. Nytt namn i Tomas Dillén och Lars Ulvenstams porträttserie.
18.00 Hubert. Färg. Saga för de yngsta.
18.25 Pojken med hästarna. Rysk film.
18.55 Väder.
19.00 TV-nytt.
19.10 Sportnytt.
19.30 Backspelen. Färg. Eric Forsgren tittar tio år tillbaka.
20.00 En fantastisk spionhistoria. Färg. En filmhistoria om den engelske mästern Kim Philby. Han hade en toppbevakning inom brittiska säkerhetstjänsten samtidigt som han spionerade för Sovjet.
21.10 Sommartill på Tvåan. Färg.
21.20 Rosenkavaljeren. En orkestersvit ur Richard Strauss' opera spelas av Leningrads filharmoniska orkester. Dir: Jurij Temirkanov.
21.40 TV-nytt.
21.45—22.30 Viktigt, viktigare, viktigast. Om förmågan att planera, ett försök att påvisa några grundläggande skillnader i mentalitet mellan araberna och västerlänningar. Program av Eric M. Nilsson.

TV Måndag

Skol-TV:

9.45—10.05 Tekniker erövrar världen. Färg. En framtidvision från Japan, kanske Sverige i morgon. Högstadiet.
17.45 Simskolan. Del 3. Vi lär oss simma med Gösta Blomqvist.
18.00 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 Jäpiloter. Färg. 13. Attacken.
18.30 Gäst i Ettan. Färg.
19.00 Nybyggargård. Färg. Äventyrs-serie från 1870-talets Lappland. Del 3. "Slättermyren". Regi: Lars G. Thelestat. Manus: Åke Söderlind och Lars Molin.
Medverk: Herman Grönlund, Senja Lindgren-Källström, Sven Grönlund, Birgitta Runne, Ira Grönlund, Jone Bixo.
19.30 Felix. Tecknad filmserie av Jan Lööf. 2. Felix och fjälsmaskinen.
18.50 ca Hopprepskola. Färg.
18.55 Väder.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Rusk-kisarna. Färg. Engelsk komediserie med Reg Varney.
19.55 Anslagsstavlan. Färg.
20.00 Ett småländskt småbrukaral-
bum. En stillfilm av Sune Jonsson om ett bondar i Åltsjö.
20.25 Varför inte tvärt om? Färg. Framställningen av kreatursfoder som ensemblage välar fin ett av landbrukets svåraste miljöproblem. Nils Dahlbeck har besökt en stor svensk gård och en norsk lanthushälsare.
20.35 TV-nytt.
20.40 Gästspel av The Advocates: Ska vi stoppa överflödet? Del 2. De politiska och sociala svårigheterna. Är det önskvärdt ur politisk-social synpunkt att de rika länderna begränsa sin produktionsökning? Advokaterna, Åke Ormank och Bill Ruscher, kallar vittnes för och emot.
21.40—23.05 Cleo från 5 till 7. Fransk-italiensk långfilm från 1961. Regi: Agnes Varda.
I rollerna: Corinne Marchand, Antoine Bourseller, Dorothee Blank, Michel Legrand, Dominique Davray.

19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Vetenskap, teknik och forskning med Teknisk magasin. Färg. Erik Bergsten och Bengt Feldreich.
20.50 Människojakt. Färg. 12. Svart-sjuka.
I rollerna: Peter Barkworth, Alfred Lynch, Cyd Hayman, Robert Hardy, Philip Madoc.
21.40 I Puerto hände mig ingenting särskilt. Färg. Del 3. Om en svensk på sällskapsresa av Per Gunnar Evander och Bengt Åke Kimbré.
21.50 Erik Goland möter människor. Färg. Jag har aldrig gjort nån människas nåt ont. Ett porträtt av träsnidaren Erlend Nilsson.
22.10 TV-nytt, väder, sport.
22.20—22.35 Ett par i hemskillnad. Fransk minideckare i fem delar. Första delen.

TELEVISION 2

18.30 Felix. Tecknad filmserie av Jan Lööf. 2. Felix och fjälsmaskinen.
18.50 ca Hopprepskola. Färg.
18.55 Väder.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Rusk-kisarna. Färg. Engelsk komediserie med Reg Varney.
19.55 Anslagsstavlan. Färg.
20.00 Ett småländskt småbrukaral-
bum. En stillfilm av Sune Jonsson om ett bondar i Åltsjö.
20.25 Varför inte tvärt om? Färg. Framställningen av kreatursfoder som ensemblage välar fin ett av landbrukets svåraste miljöproblem. Nils Dahlbeck har besökt en stor svensk gård och en norsk lanthushälsare.
20.35 TV-nytt.
20.40 Gästspel av The Advocates: Ska vi stoppa överflödet? Del 2. De politiska och sociala svårigheterna. Är det önskvärdt ur politisk-social synpunkt att de rika länderna begränsa sin produktionsökning? Advokaterna, Åke Ormank och Bill Ruscher, kallar vittnes för och emot.
21.40—23.05 Cleo från 5 till 7. Fransk-italiensk långfilm från 1961. Regi: Agnes Varda.
I rollerna: Corinne Marchand, Antoine Bourseller, Dorothee Blank, Michel Legrand, Dominique Davray.

TV Tisdag

17.45 Simskolan. Del 4. Vi lär oss simma med Gösta Blomqvist.
18.00 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 Prylar och grejor. Färg. I dag klär vi ut oss.
18.25 Invigning. Färg. Ungersk tecknad kortfilm.
18.30 Gäst i Ettan. Färg.
19.00 Fabernas värld. Färg. Utdelning av överflödare Smaskens.
19.05 Coronation street. Färg. Berättelser om en gata där alla känner alla. Regi: E. Fryherch.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Glory, glory hallelujah! Färg. Sångstund med ungdomar från Björnsdövsdalen.
20.30 Bilder och ballader med Astri och Evert Taube. Färg.
21.00 Dave Allen i ett nötskal. Färg. Engelska lustigheter med bla Robert Todd. Pres. talar: Dave Allen.
21.40 Vi har bara en jord. Färg. Ett apropå till FN: miljövärdskonferens och andra miljöaktiviteter presenterar av Bengt Feldreich och Erik Bergsten.
22.10 TV-nytt, väder.
22.15—22.30 Ett par i hemskillnad. Fransk minideckare. Andra delen.

TELEVISION 2

18.30 Seglarskola med Stig Wennerström. Färg. 5. Vi har en liten seglartävling.
18.45 ca De stora bornen. Färg. Naturfilm från Kanadas klippiga bergstrakter.
18.55 Väder.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Maggie på drift. Engelsk långfilm från 1954. Regi: Alexander Mackendrick.
Medverk: Paul Douglas, Alex MacKenzie, James Copeland, Abe Barker.
21.00 Dokument utifrån. Färg. Inter-

nationella reportage.
21.40 TV-nytt.
21.45—22.15 Andra människor. En tunisisk konstnär berättar om sin utveckling. Program av Erik M. Nilsson.
21.45 Simskolan. Del 5. Vi lär oss simma med Gösta Blomqvist.
18.00 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 Den lille fotografen. Färg. I stannas rike.
18.25 Bästa vänner. Färg. Kanadensisk tecknad film.
18.30 Gäst i Ettan. Färg.
19.00 Nybyggargård. Färg. Äventyrs-serie om 1870-talets Lappland. Del 4. "Handelsresan".
Medverk: Herman Grönlund, Thure Karlsson, Jone Bixo, Sven Grönlund, Knut Pettersen, Bengt Andersson.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Minnenas Montparnasse. 4. Montparnasse under första världskriget.
20.50 I Puerto hände mig ingenting särskilt. Färg. Del 4. Om en svensk på sällskapsresa av Per Gunnar Evander och Bengt Åke Kimbré.
21.00 O.S.A. Lennart Swahn och många flera frågar några andra i det första av tolv frågesportprogram.
21.40 Vi har bara en jord. Färg. Ett apropå till FN: miljövärdskonferens och andra miljöaktiviteter presenterar av Bengt Feldreich och Erik Bergsten.
22.10 TV-nytt, väder.
22.15—22.30 Ett par i hemskillnad. Fransk minideckare. Tredje delen.

TELEVISION 2

18.30 Terecia. 9 år är en flicka som bor i Barmhärtygheten på utanför Nairobi i Afrika. Filmen skildrar en dag i hennes liv.
18.45 ca En konstig man. Färg. Eller 2000 000 000 år på 8 minuter. Tecknad film av Hans Arnold och Einar Linde. Sveriges bidrag till Eurovisionens utbyte av tecknad film.
18.55 Väder.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Storstads leende av och med teatergruppen Blomkraft. Färg. —Den andra av tre pjäser, som TV-2-teatern visar i samband med FN:s miljövärdskonferens i Stockholm. Regi: Peter Berggren, Östen Braathen, Gunilla Zacharias-Thierner.
Medverk: Bengt Bengtsson, Håkan Carlmark, Åke Engström, Ronny Grip, Maria Haern, Svante Isinger, Thomas Lundqvist, Anna Osgand, Inga Plamer, Johannes Schneider, Rickard Sundstedt. Konferencier: Ole Björklund.
20.00 Insändaren. Textat.
20.30 Drick och älska! Färg. Bassångaren Ivan Rebrott sjunger dryckes- och kärleksvisor i en utsändning från dansk TV.
21.00 TV-nytt.
21.05—22.00 Kubansk film. Färg. Ett program om den aktuella filmsituationen på Kuba.

TV Torsdag

Skol-TV:

9.20—9.45 Sverige Norden och världen. 2. Vår sköna nya värld... Högstadiet. Textat.
17.45 Simskolan. Del 6. Vi lär oss simma med Gösta Blomqvist.
18.00 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 På äventyr. Färg. Åter till Biki.
18.30 Gäst i Ettan. Färg.
19.00 Fabernas värld. Färg. Besvärigheter i husfrågan igen.
19.05 Coronation street. Färg. Berättelser om en gata där alla känner alla. Regi: B. Mills.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 I elefanternas land. Färg. Om en elefanthjords dagliga liv och

speciellt om en elefanteunge, som förlorar sin mamma.
20.45 Till den älskade, långt borta. Färg. Dietrich Fischer-Dieskau sjunger Beethoven. Vid flygeln: Gerald Moore.
21.15 Bankmysteriet. Färg. Regi: Richard Gilbert.
I rollerna: David Brown, Tedde Moore, Mavor Moore, Andrew Allan.
21.40 Vi har bara en jord. Färg. Ett apropå till FN:s miljövärdskonferens och andra miljöaktiviteter presenterar av Bengt Feldreich och Erik Bergsten.
22.10 TV-nytt, väder.
22.15—22.30 Ett par i hemskillnad. Fjärde delen.

TELEVISION 2

18.30 Att vara 12 år. Det finska bi-draget handlar om en sommar dag hos Sirpa och hennes vän Päivi i Idensalmi.
18.55 Väder.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Barlows män. Färg. Engelsk serie om en polisstyrka på specialuppdrag med bl a Stratford Jones.
20.20 "Framtiden är vår." Färg. USA faller 60 000 ton bomber i månaden över Indokina, 2 000 ton om dagen och 1 ton i minuten. Hittills har man fyllt 13 miljoner ton bomber — ett bombande utar motstycke i historien. Ändå har USA inte lyckats vinna kriget. Vietnams folk vägrar att ge upp. Ett program om kamp för frihet och obroende.
20.50 Nils Larsson. 70 m.fl. Färg. Liten kvällssats för gitarfrälsta. Medverkande Nils "Banjo-Lasse" Larsson, Åse Kleveland, Ulf G Ahlund och Rutger Gunnarson.
21.35 TV-nytt.
21.40 Sportnytt.

— Kommer ni inte ihåg mej? Vi dansade ju med varann i går kväll!

Testbildstider

Färgtestbildning äger rum på följande tider:

Måndag och onsdag:
kl 11.00—12.00; 16.00—17.30.

Tisdag och fredag:
kl 11.00—12.00; 15.00—16.00.

Torsdag och lördag:
kl 11.00—12.00.

Musik sänds till färgtesten måndag—fredag kl 11.00—12.00.

Svart-vitt testbildsändning äger rum på följande tider:

Lördag:
kl 9.30—11.00; 12.00—15.00.

Testbild med musik en halv timme före programs början.

Måndag och onsdag:
kl 9.30—11.00; 12.00—16.00; 17.30 till programs början.

Tisdag och fredag:
kl 9.30—11.00; 12.00—15.00; 16.00 till programs början.

Torsdag:
kl 9.30—11.00; 12.52—13.30; 16.30 till programs början.